

DEBRECZEN

XIX. évi. 32 sz.

Keletmagyarországi Napló

Ara: 12 fillér

Japan csapatok partraszálltak Szingapur szigetén

Törvényjavaslat a Kormányzó Úr helyettesítéséről

A nagyjelentőségű javaslatot Bárdossy miniszterelnök a képviselőház tegnapi ülésén nyújtotta be. A Kormányzó Úr kívánságára történik a választás — A Kormányzó jelölhet helyettest, egyébként az országgyűlés 150 tagja ajánlhat jelöltet — A kormányzóhelyettes az utódajánlási jog kivételével teljes kormányzói-jogkört kap

Az új törvény a nyugodt országlás rendjét es folytonosságát hivatott biztosítani

Fontos alkotmányjogi törvényjavaslatot terjesztett tegnap a képviselőház elé Bárdossy miniszterelnök. Ez a törvényjavaslat a Kormányzó úr Ofóméltósága helyettesítéséről szól.

Az egész magyar nemzet a legteljesebb megnyugvással fogadja a javaslatot, mely közjogunknak bizonyos mértékű hiányát van hivatva pótolni. Ugyanis az államfői jogkör gyakorlásának folytonosságáról eddig nem történt gondoskodás az államfő helyettesítése útján, holott a magyar közjogban az államfő helyettesítése mindig fennállott. A király helyettese tudvalevőleg a nádor volt. A Kormányzó úr 22 év óta mondhatni egy napi pihenés nélkül viseli az államfői tisztet és viselni fogja Isten segítségével és az egész magyar nemzet javára még nagyon sokáig. De senki sem lehet mentes a betegségtől, egy betegséget követő pihenő elvonhatja az államfőt teendőitől és az előrelátó kormányzat gondoskodik az államfő helyettesítéséről, hogy mikor arra szükség van, az államfő helyettese már rendelkezésre álljon és tisztsege ne legyen előtte ismeretlen. A legtöbb külföldi államban is létezik az államfő helyettesének tisztsége.

Nálunk csak arról van szó, hogy a Kormányzó állandó helyetteséről történjék gondoskodás. A helyettes személyét a törvényjavaslat nem jelöli ki. Minden gondoskodás megtörtént arra nézve is, hogy a Kormányzó úr helyettese tisztességét az arra hivatott alkotmányos fórum töltsse be megfelelő jelölttel.

A jelöltnek természetesen teljes mértékben kell bírnia a Kormányzó úr bizalmát. Így a jelöltek személyét, akik közül a helyettest választják, vagy a Kormányzó úr jelöli ki, vagy ha a jelölés jogával nem élne, a jelölést az országgyűlés eszközli. A választást mindenképpen az országgyűlés ejti meg.

A választáshoz a Kormányzó úr jóváhagyása szükséges. Arról is gondoskodás történt, hogy a Kormányzó úr helyettese ne saját maga, hanem az államfő nevében gyakorolja tisztét, tehát a Kormányzó jogkörén semmi csorba ne essék. A kormányzói tiszt meg-

üresedése esetén a kormányzóhelyettes az új kormányzó megválasztásáig gyakorolja tisztét. A Kormányzó-helyettest ugyanaz a jogkör illeti meg, mint az államfőt, kivéve az utódjelölést.

Ismételjük, az egész magyar nemzet a legnagyobb megnyugvással fogadja ezt az előrelátó törvényt, amely a nyugodt országlás rendjét és folytonosságát hivatott biztosítani. Magyarországot mindenki a rend országának ismerete és tiszteli. A tökéletes rendhez közjogi értelemben éppen csak ez a törvény hiányzott. Most a kormányzó böles előrelátása ezt a hézagot is betölti.

Mélyeséges hódolattal tekint az egész magyar nemzet a Kormányzó úr személye felé és most, amikor helyettesítéséről történik gondoskodás, minden magyar tudatában van annak, hogy ez a törvényes

A javaslat szövege

A törvényjavaslat többek között a következőket tartalmazza:

Az országgyűlés a Kormányzó kívánságára Kormányzó-helyettest választ, a Kormányzót ajánlási jog illeti meg. Legfeljebb három jelöltet ajánlhat és csak az általa ajánlottak közül lehet választani a Kormányzó-helyettest.

A választást az országgyűlés két háza együttes ülésben ejti meg. Az együttes ülésnek haladéktalanul és pedig legkésőbb a Kormányzó kívánságának közzétételétől számított 8 napon belül kell összeülnie. Az együttes ülést csak akkor lehet megtartani, ha a felsőház és a képviselőház tagjainak legalább háromötöd része jelen van. Ellenkező esetben az ülést a következő napra kell halasztani és akkor összesen legalább 300 felsőházi tagnak és képviselőnek kell jelen lennie.

A szavazás titkos. Ha a Kormányzó nem élt ajánlási jogával, akkor a két Ház jelöl. Jelöltnek csak azt lehet tekinteni, akit az országgyűlésnek együttes ülésén a jelenlévők legalább 150 tagja kíván. Ha csupán egy olyan jelölés van, amely a feltételeknek megfelel és az aláírások száma meghaladja az országgyűlési tagok számának kétharmadát, akkor az el-

intézkedés is az ősi magyar alkotmányosság szellemében megy végbe és megnyugvást nyújt az ország alkotmányos kormányzásának folytonossága tekintetében.

A Kormányzó úr szinte példa nélkül álló munkabírása, tökéletes lelki és testi ereje eddig talán nem tette szükségessé a kormányzói helyettesítés rendszeresítését, azonban bizonyos böles megfontolások mégis arra utaltak a kormánykört, hogy a kormányzó helyettesének kérdéséről törvény útján rendezzék.

Minden jó hazafi hódolattal kívánja országgyarapító Kormányzó Úrunknak, hogy a gondviselés sokáig éltesse a nemzet javára és adjon neki a gondviselés változatlan egészségét, hogy a helyettesítéséről történő intézkedés ne akut szükségesség, csupán nagyon távoli évekre szóló gondoskodás legyen.

nök az egyetlen jelöltet, szavazás nélkül megválasztott kormányzóhelyettesnek jelenti ki. Ellenkező esetben szavazást rendel el.

Ha a Kormányzó ajánlási jogával élt és a kormányzói kézirat felolvasása után az együttes ülés egyértelmű akarata közfelkiáltással, kétséget kizáró módon megnyilatkozik, az elnök mind a jelölés, mind a választás elrendelését mellőzi és megválasztott kormányzóhelyettesnek jelenti ki azt, aki iránt az országgyűlés bizalma közfelkiáltással megnyilatkozott.

Amennyiben az ülésen jelenlévők számának egyötöd része szavazást kér, ezt el kell rendelni.

A kormányzóhelyettes megválasztásához a Kormányzó megerősítése szükséges.

A kormányzóhelyettes esküt tesz, mely így hangzik:

»En megválasztott kormányzóhelyettes, esküszöm az élő Istenre, hogy Magyarországhoz és Magyarország Kormányzójához hű leszek, az ország törvényeit, jó és helybenhagyott szokásait megtartom és másokkal is megtartatom. Függetlenségét és területét megvédem, kormányzóhelyettesi tiszteletet az alkotmány értelmében az országgyűléssel és a Kormányzóval egyetértésben a felelős minisz-

terium által gyakorolom, és mindent megteszek, amit az ország javára és dicsőségére igazságos-n megtehetek. Isten engem úgy segítsen!

A kormányzóhelyettes jogköréről szóló rész úgy rendelkezik, hogy a helyettest az alatt az idő alatt, míg a Kormányzót tisztén személyes ellátásában távollét, betegség, vagy más ok akadályozza, úgyszintén a kormányzót tiszt megüresedése esetében a kormányzó hatalomban foglalt jogoknak a Kormányzó nevében való gyakorlása megilleti, kivéve az utódajánlási jogot.

A minisztérium a Kormányzó intézkedése alapján, ha pedig a Kormányzó az intézkedésben akadályozva van, ennekül is közzeteszti, hogy a kormányzói hatalmat a Kormányzó helyettes melyik naptól kezdve gyakorolja és közzeteszti azt is, hogy a hatalom személyes gyakorlását a Kormányzó mely naptól kezdve veszi át újra.

A Kormányzó a miniszterelnök elnagjegyzésével a Kormányzó-helyettest megbizhatja, hogy a hatáskörbe tartozó egyes tennivalókat a Kormányzó nevében elvégezze.

A Kormányzó-helyettest a Főnáltóságú Kormányzó-helyettes úr cím használata illeti meg és tekintet nélkül arra, hogy a kormányzói hatalmat gyakorolja-e, vagy sem, ugyanaz a büntetőjogi védelem illeti, mint a Kormányzót.

Mihelyt az új kormányzó letette az esküt, a kormányzóhelyettes tiszte megszűnik.

A kormányzóhelyettes tiszteletdíját a költségvetés keretében kell megállapítani.

A javaslat indokolása

A kormányzó helyettesítési törvényjavaslat általános indokolása a következőben fejt ki, hogy

FONTOS TUDNIVALÓK

A lábbli-csúszás új szabályozása.
A rizselosztás hentesek és vendéglátó iparosok részére.

TÓKÉS FOTO
• PÜSPÖKI PALOTA •

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

miért volt szükség a törvényjavaslat betérjesztésére:

Azíránt alig lehet kétség, hogy a kérdés rendezése szükséges. Eppolyan mint történelmünk letűnt századaiban ma is előállhatnak olyan helyzetek, hogy a királyi hatalom gyakorlói — ezidőszent a kormányzó — külföldön tartózkodás hadjárat, betegség, elfáradás, kényes pihenés, vagy más okok tisztelenk ellátásában rövidebb-hosszabb időre gátolják. Előrelátó gondosság megköveteli annak megállapítását, hogy ilyen esetekben az ország kormányzásának folytonossága a kormányzó hatalom gyakorlásának hiánya miatt meg ne szakadjon.

Az általános indokolás rámutat arra, hogy a kormányzó helyettesítéséről, a kormányzó tisztségéről alkotott 1920. I. t. c. és az ezt kiegészítő és módosító későbbi törvények nem rendelkeznek. Korábbi törvényeink sem tartalmaznak erre vonatkozólag rendelkezéseket.

Mint hogy a kormányzó az 1920. I. t. c. értelmében általánosságban a királyt megillető hatalmat gyakorolja, közzefekvé, hogy a helyettesítésére a király helyettesítésére fennálló szabályok legyenek irányadók. A király helyettesítésére alkotmányunkban csak abban a z egy vonatkozásban van tételes szabály, hogy a királyt az országból távolléte alatt a nádor helyettesíti. Ezt az évszázadokon át fennállott törvényi szabályozást az 1867—VII. t. c. azonban hatályon kívül helyezte.

Mindezekből az következik, hogy a kormányzó helyettesítésének kérdése törvény útján rendezésre váró kérdés.

A törvényjavaslat általános indokolása ezután felsorolja a kérdés rendezésére mely megoldások kínálkoznak:

a) az 1937—XIX. t. c.-ben szervezett országgyűlés ruházatként fel a Kormányzó úr helyettesítésével, b) a nádori méltóság a kormányzó helyettesítésére vonatkozó jogkörben felújítatnék, c) külön kormányzóhelyettesítő tisztség szerveztetnék.

Az a) pontban megjelölt megoldás ellen szól az, hogy a legfelsőbbokon való kormányzásra, vagyis az államfői tennivalók ellátására testületi szervezet nem alkalmas. Ez mind a tudományban, mind a gyakorlatban kialakult álláspontnak tekinthető. A hét tagból álló testületben bármily magasfokú a tagok erkölcsi és szellemi értéke, az elhatározások nehezebben érlelődnek ki, mint egy emberben. — Erőteljes eszelekvési készség pedig héttagú testületben nincs.

A nádori méltóságnak az életre-keltése ma is ugyanazokba a nehézségekbe ütköznék, amelyek miatt a nádorválasztást 1867-ben elhalasztották, vagyis előbb meg kellene teremteni azokat a lehetőségeket, amelyek a nádori méltóság hatáskörét a felelős miniszteriális kormányzat elveivel összeegyeztetnék. Ezt az összeegyeztetést messzebbre elágazó alkotmányjogi módosítások nélkül nem lehetne keresztülvinni, már pedig erre a mai forrongó idők alig alkalmasak.

Mindezek megfontolása után a lehelyesebbnek az látszik, hogy a kormányzó helyettesítéséről a fennálló közjogi intézményeinkből

különállóan sul generis módon kormányzó-helyettesítő tisztséggel gondoskodjunk a fennálló helyzetnek megfelelően, de mégis úgy, hogy a szabályok összhangzóan il-

A javaslatra a képviselőház kimondta a sürgősséget

A képviselőház hétfői ülésén Bárdossy miniszterelnök benyújtván a Kormányzó helyettesítéséről szóló javaslatot, közölte, hogy a törvényjavaslat tárgyalásának idejére előadónak Putnok Mórict kérte fel. Kérte a javaslat áttételét a közjogi bizottsághoz és kérte a sürgősség kimondását.

A kormánypart egyhangulag elfogadta a javaslatot

Budapest, február 9. A Magyar Élet Pártja vitéz Lukács Béla országos elnök elnöklésével hétfőn délelőtt pártértekezletet tartott, amelyen Bárdossy László miniszterelnök az értekezlet során bejelentette, hogy a képviselőház ülésén nagyjelentőségű törvényjavaslatot nyújtott be a kormányzó-helyettesítő méltóság törvénybeiktatásáról. Hivatkozott arra, hogy alkotmányunk az államfő helyettesítéséről a multban is mindig bölcs előrelátással gondoskodott. Rámutatott azokra az alapelvekre, amelyek a kormányt ennek a törvényjavaslatnak a megalkotásánál vezették, majd részletesen ismertette magát a törvényjavaslatot és kérte annak elfogadását.

A pártértekezlet nagy lelkesedéssel fogadta a miniszterelnök bejelentését és az ismertett törvényjavaslatot egyhangú lelkesedéssel elfogadta.

Iványi Béla szólalt fel ezután.

Ünnepélyesen fogadták a délvidéki képviselőket a Házban

A képviselőház hétfői ülésén Tasnádi Nagy András elnök felolvasta a délvidéki, felvidéki és kárpátaljai testületek új képviselőinek a nevét.

Ezután a délvidéki képviselők ünnepélyesen bevonultak a képviselőházba. A Ház tagjai percekig tartó ünnepélyesen fogadták őket. Velük együtt elénekelték a Himnuszt.

Tasnádi Nagy András elnök méltatta a mai nap jelentőségét. Szeretettel köszöntötte a Délvidéki képviselőit, kegyeletes szavakkal emlékezett meg a felszabadítás hőseiről, majd a visszatért magyarságot köszöntötte, hangoztatva hogy felajánljuk nekik testvéri jobbunkat és kérjük, hogy ne érezzék magukat jövevényeknek, hanem hazatérteknek.

A délvidéki képviselők nevében Nagy Iván mondott köszönetet a meleg fogadtatásért. Hálásan szólott a kormányzóról, aki a Délvidéki felszabadítására történelmi napiparancsát kiadta, majd Németország és Olaszország barátságát méltatta. Köszönetet mondott Bárdossy László miniszterelnöknek és

leszkedjenek azokba az egyéb közjogi szabályokba, amelyek a kormányzó intézményt az utolsó két évtizedben alkotmányunkban kiépítették.

Ház az előadó személyét elfogadta és a sürgősséget kimondotta.

Szinyei Merse Jenő ezután napirendi indítványt tett, amely szerint a Ház legközelebbi ülését kedden déli 12 órakor tartja és annak napirendjére kifizette a Kormányzó helyettesítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Mindenek előtt kifejezést adott annak a mélyszéges hódolatnak, amellyel az egész nemzet tekint a Kormányzó személyére, aki egyedül a nemzet érdekét tekintve, megadta a kormányznak alkotmányos hozzájárulását a törvényjavaslatához. A párt köszönetét tolmácsolta ezután a miniszterelnöknek történelmi jelentőségű javaslatáért és indítványozta, hogy tegyék párt kérdésé a javaslatnak a kormány szövegezésébe való elfogadását.

A pártértekezlet ilyen értelemben határozott.

Vitéz Lukács Béla országos elnök az értekezlet végén bejelentette, hogy a Délvidékről behívott országgyűlési képviselők tudatták vele azt az elhatározásukat, hogy belépnek a Magyar Élet Pártjába. Az értekezlet az országos elnök bejelentését nagy tapsal és éljenzéssel vette tudomásul.

Kormányának, végül pedig hitet tett az igazi magyar politika mellett.

Ezután rátértek az orvosi törvényjavaslat tárgyalására, amelyet Téglássy Béla ismertetett. Matolcsy Mátyás (nyilaskeresztes) kifogásolta, hogy a javaslatban nincsen benne az, hogy ki zsidó és ki nem tekinthető annak. Kérte, hogy a zsidó orvosok, csak zsidó betegeket kezelhessenek. A javaslatot nem fogadta el. Ince Antal (Imrédysta) mindenekelőtt pártja nevében üdvözölte a délvidéki képviselőket. Kérte az orvoskérdés gyökeres megoldását.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter rövid válaszában hangoztatta, hogy az egészségügyi téren megoldandó kérdések nem tartoznak ehhez a javaslatához. A kamarai törvények rendelkezése értelmében az orvosok a betegek kívánságára, vagy consilium tartása céljából bárhová elmehetnek.

A képviselőház a javaslatot egyhangúan elfogadta.

Szünet után Bárdossy László miniszterelnök ekkor benyújtotta a kormányzó helyettesítéséről szóló törvényjavaslatot.

Belöttek a török közoktatásügyi miniszter dolgozószobájába

A miniszter any ósa sebesült meg

Ankara, február 9. Hassan Ali Yudjel közoktatásügyi miniszter ellen merényletet követtek el. A tettesek valószínűleg jól ismerték a miniszter szokásait, mert az ablakon keresztül több lövést adtak le a szobának arra a felére, ahol a miniszter dolgozni szokott. A miniszter nem sebesült meg, az egyik golyó azonban átfúrta anyósa fülét. Az első jelentések szerint a merényletnek semmiféle politi-

kai háttere nincs. A vizsgák eredményével elégedetlen diákok követtek el. Más források szerint a merényletet olyan diákok követtek el, akik kifogásolták a miniszter különböző fegyelmi rendelkezéseit. (MTI.)

Dr Todt utóda

Berlin, február 9. Hivatalosan közlik: Todt dr birodalmi miniszter halálos balesetével súlyos veszteség érte a

Közlöm m. t. vevőimmel, hogy uriszabóságomat

Ferenc József u. 67.
szám alá helyeztem át.

Kész férfi és gyermek ruhákból valamint kiváló minőségű szövelekből nagy választékot tartok

Óvári (Olbrichtovics) János
uri szabó és kész

férfi és gyermek ruha kereskedő

Értesítés

Apollo filmszínház

MA UTÓLJÁRA:

Életre ítéltek

HOLNAPTÓL, SZERDÁTÓL
ISMÉT MAGYAR FILM!

Kölcsönként férjek

CSAK 16 ÉVEN FELÜLEKNEK

nagy német birodalmat. Todt dr személyében egyesítette a fegyverkezési és lőszerügyi miniszteri, a német utügyek főfelügyelői és a vízi és energiaügyek főfelügyelői tisztségeit.

Ezt a három hivatalt a Führer birodalmi Speer Albert tanár-mérnökre, a birodalmi főváros építésügyi főfelügyelőjére ruházta át, aki emellett magtartja eddigi hivatalt.

Rabolni akart, vagy megőrült a rákospalotai gyilkos

A budapesti főkapitányságon befejezték a nyomozást a rákospalotai rémdráma ügyében. Az aktákat lezárták, hiszen Kövics József a gyilkos végzett magával és ezzel pontot tett a rejtélyes bűntény végére. Beszéltek az újságírók az egyik sebesülttel Udvarhelyi Ferencel és megkérdezték, kire lehetett feltételezni Kövics? Mert állítólag ez indította a vérengzést.

— Azt sem tudom, hogy felesége van, — felelte Udvarhelyi — itt legalább sohasem járt. Mást akart ez, ki akart rabolni, vagy pedig megőrült.

Valóban sok jel mutatja, hogy a féltékenységi motívum csak úgy merülhetett fel, hogy Kövics Némethék lakásán félálomból riadt fel és így akart valakiben kárt tenni. Ha így volt ez, már közel áll a feltevéshez, hogy tulajdonképpen megőrült. Könnyen lehetséges azonban az is, hogy valóban rabolni akart. Németh László 70 pengőjét Kövics ruhájában találták meg, a nadrágjában elrejtve. Erről a hetven pengőről „végrendelkezett” búcsúlevelében.

A főkapitányságon kihallgatták az éjszaka összes tanút, a hatvan karabélyos rendőrt is. Megállapították, hogy a fegyverhasználat jogos és halálhatatlan volt s Takács VII. József halála a hősség megrendítő tragédiája. Pálincás Albert, a sebesült rendőrtörzsrőrmester állapota többszöri vértömlesztés után jobbra fordult. Rendőrbajtársai adtak vért az átömlesztéshez. A többi sebesültek is jobban vannak.

Közérdekű levél

Takarítsák el a havat a Cegléd ucca úttestéről

A folytonos havazások újabb s újabb hótakarót borítanak a város uccáira. Múltánoljuk a Közúti tisztasági Hivatal eddigi erőfeszítéseit, de kérjük gondoljanak a nyilastelepekre is. Kérésünk az lenne, hogy a Cegléd ucca úttestjét, amely amúgy is nagyon keskeny és most az út két oldalát szegélyező hatalmas hóbuckák teljesen összezújkítják, tisztítsák meg a hótól. A szűk úttesten ugyanis nem tud menni az autóbusszunk amely bennünket istenhátamögöttől otthonainkból a mostani hóviharos világban egyedül tud csak összekötni a világgal. Már néhány napja kértük ezt, de kérelmünk mindeközben nem talált meghallgatásra, vagy aminkább fontos, teljesítésre. Nyilastelepi lakosok.

— Elgázolta a szán a Plac uccán. Takács László 44 éves uccasprót, Basahalom ucca 21. szám alatti lakost tegnap délután a Plac ucca és Kossuth ucca saroknál elgázolta egy szán melyben Koroknai József, Kismacs 8. szám alatti lakos ült. Takács a gázolás következtében bordatörést szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították. A vizsgálat megindult.

Vígyszínház mozgó

MA UTÓLJÁRA
a legnagyobb sikerű magyar film

András

P á g e r legjobb szerepe.

Szingapur területén folyik a harc

Halászbárkákkel keltek át a japán katonák, ugyanakkor ejtőernyősök szálltak le

Megkezdődött a döntő küzdelem Szingapur, a távolkeleti Gibraltár birtokáért.

Hivatalosan közölték, hogy a hétfőre virradó éjszaka Szingapur szigetének nyugati partján több helyen japán csapatok szálltak partra. A brit hírszolgálati iroda is szingapuri hivatalos jeleutés alapján közölte a partraszállást. A Domei-iroda jelentette, hogy japán csapatok hétfőn kora reggel a Johore-folyón átkelés után partraszálltak Szingapur szigetén. Egy szingapuri Reuter jelentés is hivatalos közleményt adott ki arról, hogy a japánok nagy erővel szálltak partra Szingapur nyugati partján. A harc tovább tart és a japánok már szilárdan megvetették lábukat a szigeten.

A japán főhadiszállás hétfőn este közölte, hogy a maláji hadszíntéren küzdő győzelmes japán csapatokat Tomoyuki Jamasita tábornagy vezeti. Jamasita az elmúlt évben meglátogatta az európai tengelyállamokat és a látogatás során a német fegyverkezési ipart is megszemlélte. A most 57 éves főparancsnok már a kínai háborúban is kitüntette magát és európai utazása előtt a japán hadsereg légi erejének felügyelője volt.

PORTUGAL ÁLLAMELNÖKNEK útra Carmona tábornokot választották meg a leadott szavazatok 90 százalékaival.

Mint Berlinből jelentik, német politikai körökben Carmona portugál államelnök újráválasztásával kapcsolatosan utalnak Salazar miniszterelnök beszédére, amely hangsúlyozta az esemény jelentőségét. Érdeklődéssel emlékeznek meg Berlinben Salazarnek Portugália semlegességéről tett utalására. Carmona újráválasztásában német részről biztosítékát szeretnék látni annak, hogy Portugália kitart eddigi politikai irányvonalánál mellett.

NAHASZ PASA EGYIPTOM KATONAI PARANCSNOKA

Kairóból jelentik, hogy Faruk király két rendeletet írt alá. Az egyik feloszlatja az országgyűlést és az általános választások után március 13-ra hívja újra össze. A képviselőválasztás időpontját még nem állapították meg. A másik rendelet Nahasz pasát Egyiptom katonai parancsnokává nevezi ki.

Nahasz pasát a parlament feloszlatása után a király bizalmas olyan hatalommal látta el, amely egyedülálló Egyiptom történetében.

HADIÁLLAPOT TANGERBEN

Tangeri jelentés szerint a Tangerbe irányuló brit löszerepészes áldozatainak száma tizennégyre emelkedett. Tanger város területére kihirdették a hadiállapotot.

NÉMET VISSZHANG AZ AMERIKAI TILTAKOZÁSRA

Az Egyesült Államok kormánya vichy-i nagykövete útján tiltakozott az ellen, hogy Franciaország állítólag támogatást nyújtott Rommel vezérezredesnek. Berlini politikai körökben már megfelelő formában jellemezték a brit hírszolgálati irodának ebben a szelvényben tett állításait. A Wilhelm-

strassen feltett kérdésre válaszolva, kijelentették, hogy Anglia és az Egyesült Államok nyilvánvalóan le akarja mosni a libiai kudarc bűnét és ezért tehermentesítő támadást indít azzal a céllal, hogy a vichy-i kormányt tegye a szerencsétlenség bűnbakjává. Egy átlátszó kísérlet azonban, mint német illetékes körökben hangsúlyozzák, semmit sem változtathat

a katonai vagy politikai helyzeten.

Vichy jelentés szerint Pétain tábornagy francia államfő hétfőn este hat órakor fogadta Leahy tengernagyot, az északamerikai Egyesült Államok vichy-i nagykövét. A kihallgatáson, melyet a nagykövet kért, jelen volt Darlan tengernagy is.

A csendesóceáni háború

Amsterdam, február 9. (Német Távirati Iroda.) A Reuter ügynökség Singaporeból származó hivatalos jelentése szerint a japán csapatok a hétfőre virradó éjszaka 23 és 24 óra között szálltak partra Singapore szigetének északnyugati partján. A brit előőrs-osztagokat — mondja a jelentés — néhány helyen visszazoritották és keleten ellenséges beszivárgási műveletekre került sor.

Róma, február 9. A Piccolo távolkeleti szolgálat a következő jelentésben számol be a partraszállásról:

A japánok a johorei esatorna legkeskenyebb pontján keltek át, ahol a csatorna szélessége alig egy kilométer. Itt a japán csapatok elfoglalták a széles országot. Ez az országút vezet Singapore belsejébe. A partraszállás az országút két oldalán történt és a japánok most szélesítik ki, így biztosítják hidfőállásaikat. Az angol tüzérség Tengah Behar szigetén lövi a japánok által létesített hidfőt. Közben a japán páncélos egységek már megindultak Singapore irányában. Magát a partraszállást úszóalkatlatok készítették elő, amelyek megtisztították az aknáktól a tengert. Hatalmas zárótűz keletkezett ezután, melynek védelme alatt partraszálltak a japán csapatok.

A „Tribuna” jelentése szerint maga a partraszállás halászbárkákka történt. Repülőgépekről nagyobb számú ejtőernyős is partraszállt. Egy csoport japán katoná ugyanakkor megfévesztő partraszállást hajtott végre Pulau Ubin szigetén, amelyet a japán csapatok szombaton elfoglaltak. Az angolok erre a kísérletre fordították minden tüze-
erejükkel, míg közben megtörtént a másik, igazi átkelés. Az angolok különben is meg voltak győződve, hogy a partraszállás a sziget keleti részén fog bekövetkezni, a japánok ezzel szemben a nyugati részen szálltak partra.

Singapore északi partján lévő hadikikötőt részben már kiürítették a brit csapatok.

Mint a Domei iroda a singaporei hadszíntérről jelenti azok a japán csapatok, amelyek a hajnali szürkületben a sziget északnyugati részén partraszálltak, előrenyomulással hétfőn 13 óra 30 perckor megszállták Tengahi repülőterét, további előretörésük során egészen a Tengah-folyó partjáig jutottak.

A Domei iroda jelenti, hogy a singaporei erődítmény külső övezetét védő brit csapatok visszavonulnak a japán egységek támadása előtt. A britek a főútvonalak mentén a sziget déli része felé kezdenek menekülni. A Singapore ellen megindított japán főmegtámadást a japán ütegek szüntelenül megsemmisítő erejű zárótűze vezette be, amely a partraszállási műveletek számára szabaddá tette az utat. A japán csapatok partraszállásáról szóló első híradás 0 óra 16 perckor érkezett. Zöld röpentyű szállt fel a szigetről és jelezte, hogy a japán csapatok elérték a szigetet. Négy perccel később kilőtt vörös röpentyű már a harmadik partraszállási műveletek befejezését jelezte. Később érkezett jelentések szerint az első partraszálló csapat sziget magaslatai felé nyomult előre, miközben a japán ütegek tovább folytatták a tüzelésüket anélkül,

DEBRECZEN

5. OLDAL
7. OLDAL

ellenséges tűz ellenére is állandóan tért nyerne.

Sangháj, február 9. A singaporei hadijelentés szövege a következő:

Ismeretlen erősségű japán csapatok partraszálltak a sziget északnyugati partján Granji és Pasir-Laba között, a Johore legkeskenyebb részén. A partraszállott japán csapatok előrenyomulását a sötétség ideje alatt a szárazföld felől a japán tüzérség fedezte, kivilágosodás után pedig több japán légi támadás támogatta. Csapatunkat több helyen visszazoritották. A mi részünkről ellentámadásról nincsenek jelentések. Japán részről hétfőn reggel folytatták a sziget más részei ellen a tüzérségi tüzet és a légi támadásokat.

Saigon, február 9. A Batáviában kiadott hivatalos hadijelentés szerint japán repülőgépek hétfőn első ízben hajtottak végre támadást Batávia hollandindiai főváros ellen. A közlemények szerint a japán bombázók megtámadták Szumatra délkeleti felében Palembangot is és a japán erők amelyek elfoglalták Balikpapan, most tovább nyomulnak előre dél felé.

Amsterdam, február 9. (Német TL) Londonból érkezett jelentés szerint Smith, Burma kormányzója közölte a lakossággal: nem kívánatos, hogy a fegyverkezési üzemekben dolgozó munkások elhagyják a várost. A többi lakost azonban felszólítja, a lehető legnagyobb számban távozzanak a városból.

A szovjet elleni acvonal

A német véderő főparancsnoksága közli: Keleten az ellenség — bár súlyos veszteségeket szenvedett — folytatta támadásait. A Donec-folyó menti arevonalon lezajlott harcokban az ellenség 14 napon belül az egyik gyalogsági hadosztály harcra területén több mint ezer foglyot, több ezer halottat, 17 páncélkocsi 52 ágyút, 87 géppuskát és aknavetőt veszített.

A hadijelentés kiegészítéseképpen a következőket közli a Német Távirati Irodával: A keleti acvonal, amely hónapok óta kemény fagy és jeges viharok ellenére feltartóztatja a bolsevisták elkeseredett támadásait, ismét

A bolsevisták vérfürdői rendeztek Mozsajszkban

Két pópát borzalmas kínzások után megölték — 250 embert a templomba zártak és rájuk gyújtották a templomot

Bukarest, február 9. (Stefani.) Legutóbb Bukaresztbe érkezett orosz hadifoglyok elmondották, hogy a szovjet csapatok a németek kivonulása után Mozsajszkban valóságos vérfürdőt rendeztek a város lakossága között. A város bolsevik parancsnokának a zsidók árulták el annak a három papnak a nevét, akik a német megszállás ideje alatt istentiszteleteket tartottak. A két pópát azonnal elfogták és borzalmas kínzások után megölték. A harmadik pópát elmenekült, mire a bolsevikiek végigkutatták azokat a háza-

viisszautasítja az ellenség rohamait és súlyos ember-, valamint hadianyagvesztéseket okoz nekik. Úgy látszik, mintha alábbhagyna támadásuknak hevessége. A harcok folyamán a német csapatok rugalmas védekezése folytán ismét több katlanképződésre került sor, mint ahogy a német támadás első hónapjaiban történt. Különböző nagyságú ellenséges csapatokat sikerült ezekbe a katlanokba szorítani. Bár az időjárás és a téli terep nehézségei a katlanok kifűstölését jelentősen megnehezítik, mégis számolni lehet azzal, hogy ezek a harci erők teljesen elvesznek az ellenség számára.

Északafrikában

Olasz repülők Alexandria kikötőjét bombázták

A német hadijelentésből: Észak-Afrikában visszautasították az ellenség felderítés céljából tett előretöréseit. A Marmarie-sivatag keleti részében harci és zuhanóbombázó gépek szétugrasztottak brit gépesített oszlopokat. A lezajlott légi harcban vadászrepülőgépek tíz ellenséges vadászgépet lőttek le saját veszteség nélkül.

Az olasz hadijelentésből: Kirenaikában nem történt jelentősebb esemény. Légi kötelékek bombázták és géppuskázással sikeresen támadták az ellenséges acvonal mögött fekvő katonai célpontokat. Ellenséges repülőgépek támadásokat hajtottak végre néhány tripoliszi község ellen. A kár nem jelentékeny; a bennszállt lakosság köréből két ember meghalt.

Német repülőgépek folytatták támadó hadműveleteiket Málta szigete

ellen. Egy Bristol-Blenheim repülőgépet légi harcban lelőttek. Olasz repülőgépek Egyiptomban Alexandria kikötője ellen intéztek támadást és ismétellen eltaláltak a kikötőberendezéseket. Az ellenség heves légharctól ellenállása mellett is valamennyi repülőgép visszatért támaszpontjára. (MTL)

Hungária filmszínház

VASKORONA

A leghatalmasabb filmóriás!
Előadások délután 5, 7, 9 órakor!
HÍRADÓ!

Bérrautót olcsón

33-18 telefonon rendeljen
Uj kocsi

Mátyás József emlékei

Vasárnap délután a Déri-múzeumban tartották meg nagy közönség jelenlétében a Hajdúvármegyei és Debreceni Tanítók Általános Gönczy Egyesülete Matyás József emlékestjét. Az előkelőségek között megjelent Szilassy László főispán, Kiss József tanterületi főigazgató, több egyetemi tanár és sok társadalmi kiválóság.

Ráthonyi Lajos alelnök megnyitja után Molnár János igazgató-tanító tartott tartalmas emlékbeszédet Matyás Józsefről, erről a kiváló képességekkel megáldott és egész életében a közfért, a nemzetért munkálkodott tanítóról.

Nyakas László dalokat énekelt, melyek szövegét Matyás József írta saját megzenésítésében. Zongorán kísérte Ujvárossy Vilmos.

Nagy tetszést arattak Szathmáry Endre hegedűszámai, Beethoven G-dur románcát és Schubert „Ave Maria”-ját játszotta Szabó Emil zongorakíséreltel.

Gergely Ilona Dóczy gyakorlóiskolai tanárnő Matyás József lírai költeményeiből adott elő mély átérzéssel és finom művészetével.

Berki Géza királyi tájlelőirodaigazgató Matyás Józsefről, az eszperantistáról beszélt, Jeddí Fejér Endre „Matyás József és a turáni gondolat” címen tartott előadást. Futó Zoltán gyermekkori közös emlékek címen kedvesen emlékezett meg Matyás Józsefről. Amilyen szépen és csendesen fojt le élete, éppen olyan nyugodt és csendes volt a halála is.

A színvonalas ünnepély Gergely Ilona szavalatával fejeződött be.

Anyakönyvi hírek

Születések: Dr. Kérchy Miklós postaszó H-hadház, Bocskalkert, leány Eva, Boros László npsz. Nádudvar, fiú László, Bakos Flórián npsz. Karcag, éany Erzsébet, Koroknal Imre kocsis Elek, leány Róza. Tóth Lajos tehenész, Nagyhegyes 2. fiú László, Somogyi Tibor keresk. s. László u. 6. leány Márta. Sóvágó Antal bérautó tul. Hadházi u. 28. leány Juliánna, Hercz József keresk. Bótvós u. 110. leány Gizella, Füzési István npsz. Tóth telep 31. fiú Ferenc. Makai Gábor f. szabó s. Temető u. 16. éany Gabriella, Magyar József npsz. Vámospercs, leány Erzsébet, Dávid Mihály keresk, Hatvan u. 61. leány Anna. Gyenge Lajos g. eseléd Monostorpályi, leány Katalin. Ilyés József juhász, Konyár, fiú József, Simon Pál kovács m. Hajdúszoboszló fiú Gábor, Dávid Miklós altiszt, Hatvan u. 44. fiú Béla, Zsolnai József máv. alk. Maróthy György u. 39. fiú Zoltán, Csallányi Károly csendőr főörzsőrm. Bornemissza u. 4. leány Viktória, Koroknal Imre kisbérő, Kismacs 48. leány Katalin, Tóth István npsz. Uj u. 23. fiú Mihály és leány Ilona (Iker), Harangi Péter npsz. Kishegyesi u. leány Katalin, Wágner József f. szabó s. Boldogfalva u. 4. leány Judith, Dr. Papp Aladár gyak. orvos, B-újváros, leány Katalin.

Eljegyzések: Karádi István gazd. Elek 113.—Csirikés Katalin Perc d. 33. Házasságok: Dobi István gazd. Piac d. 34.—Ecsedi Katalin Kádár d.32. Dr. Végh Ferenc bőrgyáros Hid u. 4.—Polgáry Irén Csapó u. 80.

Halálozások: Özv. Geréb Istvánné ref. 82 éves, Dobó u. 4. Diószegi Sándor ref. 3 hónapos Népház. Özv. Stancz Sándorné ref. 93 éves, Ispótyai tér 6. Zong Barna ref. 38 éves, Kishégyesi út 40. Fazekas Magdolna gk. 11 napos, Monti ezredes u. 9. Ujvári Sándor ref. 72 éves, Bellegelő 199. Özv. Singer Lipótné izr. 77 éves, Széchenyi u. 28. Dr. Balkányi Ede ny. városi th. főorvos izr. 85 éves, Ferenc József út 34. Özv. Kolozsi Mihályné ref. 74 éves, Ispótyai tér 9. Molnár János rk. 73 éves Károly F. J. út 6. Ónodi Kálmán ref. 2 éves, Szél u. 17. Varga Ilona rk. 17 éves Geszteréd. Szilágyi Imre ref. 20 éves, Berta u. 25. Vitéz István ref. 44 éves, Halap 104. Veres Ilona gk. 23 éves, Varga u. 24. sz.

**BIZTOSÍTSON TÜZKÁR ELLEN,
KÁRA MEGTÉRÜL!**

Dr Todt birodalmi miniszter tragikus halála

Berlin, február 9. Dr Todt birodalmi minisztert vasárnap katonai feladatainak teljesítése közben halálos repülőszerecséltenség érte. A Führer elrendelte, hogy a birodalom halottjaként temessék el.

Fritz Todt dr 1891 szeptember 4-én született a badeni Pforzheimban. Mérnöknek készült és az útpépítésre specializálta magát. Az 1914—18 évi világháborúban Todt a háború első napjától az utolsó napig a nyugati arcvonalon volt. 1922 óta tagja volt a német nemzetiszocialista munkáspártnak, 1933 július 5-én a német ügyek főfelügyelőjévé nevezték ki. Kiváló teljesítményrel a német gépkocsit-hálózat megtervezésében és elkészítésében az egész világon ismertté tették nevét. Egyik különösen nagy teljesítménye volt, amikor 1938 év nyarán a politikai helyzet feszültsége miatt a nyugati Siegfried erődvonal megépítését vállalta. A politikai helyzet

szükségessé tette, hogy gyorsan elkészítsék a Birodalom nyugati védelmi berendezéseit. Ez óriási feladat megvalósítása céljából Todt megteremtette a róla elnevezett „Todt-szervezet”, amely 1938 május 28-án készen állt és szinte hihetetlen rövid idő alatt megépítette a német nyugati erődvonal óriási berendezését. Nagy teljesítményrel elismerésül a Führer a pártgyűlés keretében 1938-ban neki adományozta az első német nemzeti díjat. Ugyanabban az évben decemberben, Todtot az építési gazdálkodás szabályozásával bízták meg főmegbízottá minőségben. 1938 október elsején a nyugati légvédelmi sáv megépítése tényleg szerzett érdemel elismerésül a légi fegyvernem tartalékos őrnagyává léptették elő, 1939 októberében pedig vezér őrnagyi jellegűt kapta meg, 1940 március 17-én a fegyverkezési s főszervegk birodalmi miniszterévé nevezték ki.

Debrecenbe hozták a Késes-utcai gyilkosság gyanújával őrizetbevevett motorszereit

A debreceni rendőrség megállapítása szerint nem Szentessi József a tettes.

Budapesten csütörtökön hajnalban a Gellért-hegy oldalán félig megfagyva találtak Szentessi József 22 éves sofőr és motorszereit. Mivel bizonyos gyanú merült fel, előállították a rendőrségre, ahol kihallgatása során megállapították, hogy január 23-án éjszaka utazott Debrecenből Budapestre, azon az éjszakán, amikor a Késes ucca 42. szám alatt 17 fejszecsapással ismeretlen tettes meggyilkolta, majd kirabolta Kerékgyártó László nyugdíjast.

A vizsgálat során vérnyomokat találtak Szentessi ruhájában, melyre nézve nem tudott fájvilágosítást adni, de amiről később a szakértő vizsgálata megállapította, hogy az saját vére és kezének ugrsértése folytán keletkezett. — Gyanusnak találtak az előállított gépkocsivevő kezén levő keztvüt is, mely megegyezett annak a keztvűnek leírásával, amit Kerékgyártó lakásáról elvitt a tettes. — Ezeknek az adatoknak birtokában a budapesti rendőrség őrizetbe vette Szentessit és értesítette a debreceni rendőrséget.

Nincs terhelő adat

Komlóssy Pál rendőrtanácsos, büntügyi osztályvezetőhelyettes és dr Papp Menyhért rendőrtanácsos utasítására még pénteken Budapestre utazott Császár Péter detektív-felügyelő és Szűcs Jenő detektív, hogy kihallgassa Szentessi Józsefet és lefolytassa a vizsgálatot. A debreceni rendőrség két kiváló detektívje két napig dolgozott a fővárosban az ügygel kapcsolatban, megvizsgálták Szentessi József budapesti tartózkodásának minden adatát, felkutatták azt a helyet, ahol a Debrecenből Budapestre távozott férfi ruháját eladta, megvizsgálták a ruhát abból a szempontból, hogy az nem-e azonos a Kerékgyártó lakásáról elvitt ruhákkal. A vizsgálatnak ez a része semmi terhelőt nem mutatott fel Szentessivel szemben, igazolta a gyanúsított állításait. Ugyanakkor a debreceni rendőrség kihallgatta Szentessi Debrecenben élő menyasszonyát, aki elmondotta, hogy ő adott kölcsön 100 pengőt vőlegényének, amikor az január 23-án hirtelen Budapestre utazott azzal a szándékkal, hogy állást keres.

Hétfőn Debrecenbe hozták Szentessi Józsefet, hogy befejezzék a személyével kapcsolatos vizsgálatot. Hétfőn és a mai napon a szembesítések folynak a Késes ucca 42. számú ház lakóival, helyszíni szemle és további kihallgatások a vizsgálat még tisztázatlan pontjaira nézve. A debreceni vizsgálat eddigi adatai sem mutatnak azonban semmi terhelőt Szentessire nézve és valószínű, hogy a mai

napon el is bocsátják a rendőrségtől...

A debreceni öngyilkosság

Szentessi József január elején Debrecenben öngyilkosságot kísérelt meg, a Kossuth uccán nehéz helyzete miatt ismeretlen mérget vett be. Mikor a beiklinikán kihallgatták öngyilkosságának okára nézve, elmondotta, hogy a tél elején az orosz fronton megebesült. Egy kényszerleszállást végzett repülőgépben tartózkodókat kellett gépkocsiján a magyar állásokba vinnie. Mikor felvette utasait egy felbukkant orosz tankból tüzelni keztek rájuk és gyomorlővést szenvedett. Kórházban ápolták, majd felgyógyultan leszerelték. Mátészalkán tartózkodott, majd Debrecenbe jött, ahol anynyira elkecsereedett, mert nem kapott olyan állást, hogy megnősülhessen, hogy ezért akarta eldobni életét...

Kidáták a lakást, ahol a gyilkosság történt

A bűncselekmény kapcsán helyszínen jártunkkor a házban lakók elmondották, hogy a Kerékgyártó László lakását, ahol a borzalmas gyilkosság történt, már ki is vették. Amikor a gyilkosságát felfedezték, már másnap megindult a lakásra pályázók serege... Az eldeklődők között egy tűzoltó nyerte el a lakást. Van valami mélyen jellemző a mai lakásviszonyokra abban, ahogy a bűncselekmény kiderülte után egyszerre tömegesen jelentkeztek a megürült egy szoba-konyhás lakrésze relléktalók...

A debreceni rendőrség egyébként, miután a Szentessivel kapcsolatos gyanú megdőltnek tekinthető, új vágányon folytatja az erőlyes nyomozást a Késes uccai gyilkos kézrekerítésére.

Gazdaszestély: február 12

Amint már tudják kedves vendégeink, a Gazdasági Akadémia ifjúsága az Arany Bika dísztermében most is megrendezi a már hagyományossá vált s mindig jól sikerült Gazdaszestélyt, hogy itt találkozhasson Debrecen és a Tiszántúl előkelő közönsége. A rendezőbizottság a legnagyobb körültekintéssel igyekszik megteremteni a régi Gazdaszestélyek forró hangulatát, baráti légkörét.

Az estélyünkön megjelenő táncoló hölgyek számára igen kedves meglepetést tartogat a rendezőbizottság, hogy erről a kedves emlékről mindig eszükbe jusson a legjobban sikerült bál ragyogó hangulata.

A bálroda délelőtt fél 12—1 óráig, délután fél 6—7 óráig az Arany Bika halljában van. Itt kérjük bejelenteni a páholy és asztalfoglalásokat.

Hajnalban villamos fog várni a Bika előtt kedves vendégeinkre, hogy ezzel is könnyebbé tegyük számukra a haza-

menetelt.

Estélyünket pontosan kilenc órakor meg fogjuk kezdeni, tekintettel legfőbb védnökeink személyes megjelenésére. Kérjük kedves vendégeinket, tüntessenek ki bennünket pontos megjelenésükkel.

Vizsontlátásra az idel farsang legelőlttebb és legjobb hangulatú táncestélyén, a Gazdaszestélyén.

Az Ujságíró Klub házastelkét egy évre ingyen átengedie egy sokgyermekes családnak

A Klub évi közgyűlése

A Debreceni Ujságírók Klubja vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését. Benyovszky Pál elnök megnyitójában meg emlékezett a Délvidék egyrészesének diadalmas hősi visszaszerzéséről, majd szólott a szovjetfronton küzdő honvédekről, a magyar hősookról. Tamássy László főtitkár részletes jelentésében a klub működéséről, fejlődéséről számolt be. Szeretettel emlékezett meg alapító és örökös díszelnökéről, vitéz dr Kolosváry Borcsa Mihály főszervegk, országgyűlési képviselő, sajtókamara elnökről, akit javaslatára a közgyűlés táviratilag üdvözölt.

Pálfi József pénztáros a klub évi zárszámadását és költségelőirányzatát terjesztette elő. A klub hazafias érzéstől áthatva, nagyobb összegű Erdélyi nyemreményközlökötvenyt vásárolt. — A klub kulturális és szociális tereen igen eredményes munkát végzett.

A közgyűlés kimondotta, hogy a szociális gondolatot indítatva, példaadás, képen is felkarolva a sokgyermekes szülőket, az Ujságíró Klub, Irén ucca 6. szám alatti házában és 800 négyzetöölös területén, Szentessi József sokgyermekes családapának és családjának egy évig ingyen lakást ad és a család ingyen használhatja a földet is.

Ezután a tisztújítást ejtették meg és megválasztották az új tisztikart három évre. Elnök lett: Benyovszky Pál, főtitkár: Tamássy László, pénztáros: Pálfi József, ellenőr: Benze Mihály, titkár és jegyző: Kiss István, számvizsgálók: dr Csávás István és Kovács Imre. Megválasztották ezenkívül a választmány tagjait és pótagtagjait, úgyszintén a fegyelmi bizottság tagjait.

Értesítés

Tisztelettel és sajnálattal értesítjük Debrecenben és környékén lévő t. vevőinket, hogy debreceni üzlethelyiségünk elvesztése folytán egyelőre ottani működésünket, míg megfelelő üzlethelyiséget nem kapunk, szüneteltetni vagyunk kénytelenek.

Megköszönjük t. vevőinknek azt a határtalan bizalmat és ragaszkodást, mellyel cégünket kitüntették.

Addig is, mg Debrecenben megfelelő üzlethelyiséget nem kapunk, készséggel felajánljuk szolgáltatainkat azon hűséges t. megrendelőinknek és vevőinknek, kik cégünkhez tovább is ragaszkodnak és amennyiben alkalmuk kínálkozik, kérjük, hogy miskolci főüzletünket vagy nyíregyházi fióküzletünket felkeresni szíveskedjenek és biztosíthatjuk, hogy ezen kitüntető bizalmukért még fokozottabb mértékben fogjuk jó áruval kiszolgálni, akár mértékszerinti megrendelésekkel, akár elismert kiváló kész ruháinkkal.

Debreceni mértékszerinti rendelőinknek a pontos mértéke miskolci központunkban rendelkezésünkre áll.

SZÉKELY, GYÓRI és MORVAI
írásbók és férfiruhakereskedők
Miskolc, Győr, Nyíregyháza.

— Felhívja a városi adóhivatal az adózó közönséget, hogy az 1942. év II. negyedére esedékes együttesen kezelt közadó tartozását 1942 február hó 16-ig fizesse be. (15-ike vasárnapra esik.) A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31.713. számú postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal végrehajtási eljárást indít.

— Összesenett vezénylés közben Ferrara, a nagy olasz karmester, a budapesti Zeneakadémián. A művészt autón körhözba szállították. Helyére Ferencsik János ugrott be és vezényelte a műsort.

Dr. Balkányi Ede, az ember

Erdemes emberekről, vagy legalábbis érdekes koponyákról halotti maszkot szoktak készíteni. Ehhez a részben orvosi, részben szobrászi műveltség nem értek, de dr. Balkányi Edének, a debreceni társadalom kiemelkedő tagjának, a debreceni orvosi kar nesztorának arcából megpróbálunk egy pár vonást megörökíteni, amelyek nem annyira az orvost, mint az embert vannak hivatva jellemezni.

Dr. Balkányi Ede Bécsben szerezte orvosi oklevelét, azokban az években, mikor a bécsi egyetemre világhírű orvostanárak, egy Billroth, egy Nothnagel árasztották fényüket. Ezek megszűnt földről odavonzották a tanulni vágyókat, nemcsak, ha számos magyar ifjú is ott végezte orvosi tanulmányait, így, hogy egy másik debreceni orvost említsék, dr. Fráter Imre katonai törzser orvos is.

Balkányi Ede nemcsak alapos szak-képzettséget szerzett, hanem egy kellemes életteljárású ember is. Bécsben: a kedélyességet. Bécs akkor élte a Ferenc József uralmának legragyogóbb korszakát. A Magyarországgal való kiegyezés, a boszniai okkupáció utáni évek voltak ezek, mikor Andrássy Gyula vitte a külügyeket és beillesztette az Osztrák-Magyar Monarchiát az európai nagyhatalmak közé. Bécs csodálatosan nőtt és fejlődött, élvezett és örvendezett, amit eléggé kifejezett az osztrák nóta. *Es gibt nur eine, Kaiserstadt, es gibt nur ein Wien.* Aki ezekben az években Bécsben lakta, szinte akaratlanul is magába szívta a derűs hangulatot: a kedélyességet. Balkányi magával hozta ezt az életérzést és megőrizte késő agykoráig. Már jóval túljárt a hetvenen, de azért mindennap megjelent a maga baráti társaságában, vagy az Arany Bika söröző asztalánál, vagy a Kereskedelmi Csarnok helyiségében, elbeszélgetve közügyekről, fölgyújtva régiebb és újabb emlékeit, s főképp meghallgatva józsi adomákat. Mindezt és mindenkor igyekezett az életet leírni felfogni és mértékeltartó kedélyességgel megőrizni.

De Balkányi Ede nemcsak mint matematikus, hanem mint a közélet férfa is hozott magával Bécsből valamit, hozott dinamikus érzést, legitimitás-fel-fogást. Ez itthon csak erősödött benne, mikor látta, hogy a legnagyobb magyar államférfiak, egy Apponyi Albert, egy Tisza István, ugyanezeket az elveket vallják.

K. A.

— A Szülők Iskolája előadása. Tűzszilvási és földrajzi szempontból is széleskörű érdeklődésre tarthat számot dr. Veress István tanügyi főtanácsos mai előadása a Szülők Iskolájában. A Sebes-Körös völgyében lévő eszpekköbarlang — közelsége folytán — a debrecenieket különösen érdekli, melynek felfedezésében dr. Veress István is közreműködött. Az ingyenes előadás ma délután 6 órakor lesz az Ipartestület dísztermében (Simontfy-utca 1. 3-ik ajtó II. em.) a távollévő dr. Ormós Pál előadása helyett.

Özv. dr. Balkányi Edéné sz. Erber Irén mély fájdalommal tudatja, hogy a legjobb férj, apa, nagyapa, dédapja

Dr. Balkányi Ede

aranydiplomás orvos, Debrecen sz. kir. város ny. tisztiorvosa.
tb. tisztifőorvos, volt ezredorvos

Életének 86-ik, boldog házasságának 51-ik évfordulóján, f. hó 8-án, hossz-szas szenvedés után elhunyt.
Drága halottunkat folyó hó 10-én, délután 3 órakor kísérik utolsó útjára az izraelita temetőbe.

Gyermekei: Balkányi Lili férjével Szécsi Maurusszal, Balkányi Vilmos.

Unokái: Szécsi Ágnes férjével Halász Györggyel, Szécsi Miklós, Balkányi Zsuzsánna.

Dédunokája: Halász Katalin.

Emlékét soha el nem múló kegyelettel őrzük!

Részvétlátogatások mellőzését kérjük.
(Minden külön értesítés helyett).
Debrecen, 1942 február hó 9.

A címkórság ellen

A városi mezőgazdasági bizottság közgyűlésén Csuka Lajos föld-birtokos indítványt terjesztett elő a címkórság ellen. Szegeden is, Győrben is meg tudták csinálni, hogy a címkórság ellen állást foglaltak, tehát itt is meg lehet ezt csinálni. Az emberi kiválóságnak másként is kifejezést lehet adni. Keressünk meg minden más területet is, hogy hasonló állást foglaljon el s kérjük, hogy a magyart a magyartól elválasztó falat szüntessék meg.

Csúky János elnök indítványára Csuka Lajos javaslatát írásban beterjeszti és ezzel majd a legközelebbi közgyűlésen foglalkoznak.

A mezőgazdasági bizottság állást foglalt az ármentesítő intézmények államosítása mellett

Sürgős intézkedést kérnek a Debrecen és környéki ármentesítés érdekében. Megsürgetik a Debrecen körüli telepek víztelenítésére megszavazott 160.000 pengős közgyűlési határozat jóváhagyását.

A városi törvényhatósági mezőgazdasági bizottsága vasárnap délelőtt Csúky János elnöklésével közgyűlést tartott. Az elnök megnyitójában fűdőzött Polgáry Istvánt kormányfőtanácsossá történt kinevezése alkalmából.

Majd bejelentette, hogy a gazdaságkamara megkeresték, tegyen lépéseket az ipari és mezőgazdasági áruk összhangba hozatala érdekében.

Közölte, hogy az árvíz leküzdése érdekében nagy értekezletet tartottak, melyen Kalenda Lóránt műszaki tanácsnok is felszólalt az árvízmentesítő társulatok vezetőin kívül és kijelentette, hogy az árvíz kérdés végleges rendezésének a bürokratizmus az akadálya. A debrecen körüli telepek víztelenítésére több mint egy évvel ezelőtt a városi közgyűlés 160.000 pengőt megszavazott. Ez a határozat még ma sem nyert jóváhagyást és a telepek az idén is üszni fognak. Az egyik társulat vezető embere megjegyezte, hogy a munkák késnek, mert a szükséges anyagot is későn kapják meg.

Az értekezlet lényege az volt — folytatta Csúky János elnök —, hogy minden erővel igyekezni kell azon, a vízkárokat, amelyeknek az idén is ki leszünk téve, éppen úgy, mint tavaly és az azelőtti években, az idén elkerüljük. Az idei tavasz szomorú kilátásaink vannak. Nemesak amiatt, hogy nagy hó fedi a földeket s a talaj a hó alatt megfagyott, hanem mert a vízlevezető árkok, vízlefolyók is befagytak és különösen az átvezetők alja, a hidak alatti rész fagyott be. Javaslom, keressük meg elsősorban a polgármestert, hogy intézkedjék az iránt, az átvezetők nyílásait a

MINDEN KOR MINDENKOR **ASPIRIN**

ÜGYELNI KELL NAGYON, mit vesz fel rossz idő esetén. Még inkább kell vigyázni arra, hogy mit vesz be, ha meghűlés fenyegeti.

jégtől tisztítsák meg, hogy olvadás esetén ne legyen akadálya a víz lefolyásának. A Létai úton a Kondoros külső esatornaágán van egy hid, az átvezetők azonban magasak. Ezidő szerint teljesen be van fagyva a víz alja és a jég jóval magasabban fekszik, mint a hid nyílása. Ha megindul a víz, akkor visszafelé folyva előnti a környéki birtokokat, mint ahogy részben már el is öntötte, amit bizonyít az a hatalmas jégréteg a földeken.

A törvény szerint az útmenti birtokosok kötelessék az átvezetők tisztántartásáról gondoskodni. Mivel ezek az átvezetők évek óta nem voltak kifizetve, kérjük a polgármestert, sürgősen intézkedjék, hogy mind a jégtől, mind egyéb akadályoktól szabadítsák meg az átvezeteket. Ugyancsak keressük meg a kulturmérnöki hivatalt, hogy miután 1938-ban készen volt a tervezet a Kösüly és Kondoros szabályozására, de a munkához csak a múlt évben fogtak hozzá s a munka üteme nem volt olyan erőteljes, mint kellett volna, ezért most kérjük, hogy a vízlevezetési munkákat Debrecen határában 1942-ben hajtsák végre. Ne kíméljenek se pénzt, se munkaerőt, ne hogy még egy negyedik vizes esztendőnek is ki legyünk téve. Javasolom, hogy keressük meg a Nyírvíz Levespoló Társulat vezetőségét is. A nyírvíz hálózat hálózata be az erdőgazdaságokat, tehát szükséges, hogy ezeket a vízlevezető árkokat is hozzák rendbe és ne csak a földet tisztítsák ki az árkokból, hanem az átvezeteket is hozzák rendbe. Javasolom, hogy keressük

A diákbecsület megkapó példája 595 pengő talált pénzt szolgáltatott be a rendőrségre Balássy Béla III. gimnázista

A debreceni rendőrség központi ügyeletén vasárnap délután jó magyar arcú kis gimnázista jelentkezett dr. Romhányi László rendőrfogalmazó, ügyeletés tisztnél:

— Kérném szépen — mondotta —, egy pénztárcát találtam tele pénzzel a Vilmos császár-körüli telefonautomatánál... Azt jöttem beszolgáltatni, bátha a tulajdonosa kereste már... A tárcában 595 pengő van, viszont olyan írást nem találtam benne, amiből kiderülne, hogy ki a tulajdonosa.

Jegyzőkönyvet vettem fel az esetről, ami bizony meglehetősen ritka. Nem minden nap lehet az utcán közel 600 pengő találni, de nem mindennapos az olyan becsületes ember sem, mint a kis gimnázista, akiről a jegyzőkönyv felvételekor kiderült, hogy Balássy Béla, a debreceni református főgimnázium III. osztályának tanulója.

Romhányi fogalmazó meleg szavakkal dicsérette meg a kis diákot, aki példát hallgatva végig a dicséretet.

meg a város főispánját, hogy ha akár pénzügyi, akár munkasügyi tekintetben akadályt tapasztalna, igyekezzék azokat elhárítani és a munkák akadálytalan folytatását lehetővé tenni.

Polgáry Miklós arról beszélt, hogy a bürokrácia miatt megakadt a telepek víztelenítésének munkája, hiába szavazták meg a 160.000 pengőt. Kérjük fel a főispán urat — mondotta —, hogy sürgesse ki ennek a közgyűlési határozatnak a jóváhagyását. Keressük meg a Tiszántúli Gazdaságkamart, hogy az Országos Gazdaságkamara útján lépjen közbe az iránt, hogy az árvíz által okozott elemi csapások sújtotta területeken az adóterületeket kellő időben hajtsák végre. Akadt gazda, akinek semmi jövedelme nem volt, de azért az adót be kellett fizetnie, mert januárban az adóhivatal még nem tudta, hogy mennyit kell törölni az adóból. — Azt mondták, hogy majd februárban nem kell adót fizetnie. Azonban nagy különbség a gazdának, ha egy kis levegőt kap.

Baglyas Márton azt kérte, hogy az utak átvezetők is, amelyek vízlevezetésre szolgálnak, szüntőn takarítsák ki, mégsem hiába való lesz a munka. Államosítsák az ármentesítő társulatokat. Jó lenne, ha a mezőgazdasági bizottság ebben az irányban állást foglalna és kérelmet terjesztené a földművelésügyi miniszter elé az államosítás mielőbbi végrehajtása érdekében.

Csúky János elnök: Az átvezetők nemesak a tulajdonképeni hidak, hanem az úttest mellett jobbról és balról az úttest szelvéig hozzátartozó részek az átvezetők kifizetése tekintetéből. Az árvíz-kormánybiztos kijelentette, hogy elodázhatatlannak tartja az ármentesítő intézmények államosítását.

A bizottság a javaslatokat elfogadta.

— Kérem, csak kötelességemet teljesítettem — mondotta. Aztán katonásan összecsapta bokáját és eltávozott.

Egy óra múlva kétségbeesetten jelentkezett a pénztárcá tulajdonosa, Bónis Józsefné, banktisztviselő neje, Vilmos császár-körüli lakos, aki megkönnyebbülten hallotta, hogy már egy becsületes megtaláló be is szolgáltatja a pénzt, melyet kellő igazolás után boldogan átvett.

A kis Balássy Béának pedig a nyíl-vánosság útján fejezzük ki elismerésünket azért a megkapóan szép gesztusért, mellyel a talált pénztárcával, melyben százasok — egy kis gimnázista szemében a kincsek kincse — voltak, nyomban szaladt a rendőrségre, hogy a kétségbeesett károsultat minél előbb megnyugtassa. Amint tett, az a diákbecsület megkapó példája volt.

Írógép, számológép, sokszorosítógép

időkeletes javítása

HURAY okl. írógépműszerész m.

DR KOVÁTS ANDOR PROFESSOR TEMETÉSE AZ EGY ETEM DISZUDVARÁRÓL.
Aszmann foto.)

Búcsú a jó és hű professzortól, az izzó hazafitól

Dr Kováts Andor egyetemi tanárt nagy részvét mellett temették el.

Vasárnap délelőtt a gyász színeibe öltözött központi egyetem diszudvarán folyt le az elhunyt dr Kováts Andor professzor temetése. Az előkelő gyász-közönség sorában láttuk az elhunyt rokonait, hozzátartozóit, Debrecen előkelőségei közül dr Révész Imre ref. püspököt, dr Kölesy Sándor polgármestert, Oláh Lajos kir. táblai elnököt, Jency Sándor törvénytudó elnököt, Kulházy Imre táblabíró, Kiss József tankerületi főigazgató, Marsó László és Bodrogyi László ny. ezredeseket, dr Budaházy-Bruckner Ernő egészségügyi főtanácsost, dr Balogh Gyula kormányfőtanácsost, vitéz Nábráczky Béla ny. v. főjegyzőt, dr Tatay Zoltán árvaszerző elnököt, dr Balogh Sándor kultúratanácsnokot, Csobán Endre főlevéltarost, Schmogrovits Ernőt, Nemzeti Bank fiók főnökét, dr Orosz Jenő bankigazgatót, Lovag Vidoni János gyárost, dr Nagy Béla ügyvédi kamarai elnököt, dr Tarján Oszkár HÉV főtanácsost, dr Bohás Károly ny. postaigazgatót, Torockay József MÁV felügyelőt és még sokan mások gyűltek egybe a közlisszetben állott professzor végtisztességadásán.

A Kollégiumi Kántus Szigethy Gyula nagyvezényeltével gyászdalet énekelt, majd „Tebenned bíztunk...” örök-szép dalaiba csendült fel a gyülekezet ajkán.

A koporsó felett dr. Farkas Pál ref. felkúszott imádkozott. Költői szépségű megindító elmélkedésében többek között a következőket mondotta:

— A keresztény ember számára a nagy szenvedésen át voltaképpen Isten mutatkozik meg... Mennél mélyebbre kell roskadnunk a szenvedések terhe alatt, annál inkább észre kell vennünk, hogy már Valaki járt előttünk keresztrel a vállán. — Az embernek élnie kell, hogy meghaljon, és meg kell halnia; hogy eltemessék az isteni örökkévalóságban.

— Akik hallották Kováts Andor tanításait, akik érezték baráti szeretetét, azok tudják, mekkora kínos, mekkora tudás, érzék meg most az örökkévalóságba. Tudását és életét szétosztotta szeretettel közöttük.

— Az egyetem tanácsa és a professzor-társak nevében D. dr. Kállay Kálmán rektor magnificus búcsúzott:

— Amikor a legszomorúbb rektori kötelességet teljesítve megállók Kováts Andor ravatalánál, az Istenről munkája végeztével hazaszóltott kedves kartársunk két arca van előttem — mondotta

— Az egyik a professzoré. A tudomány önzetlen szeretete családi tradíció volt nála. Még atyjától örökölte a jogtudományokhoz való őszinte vonzódást; atyjától, aki maga is jogi professzor volt. És ezt az atyai örökséget buzgón őrizte, sőt gyarapította is. Szerette tudományait és tudása nem egyszer megbecsülést szerzett neki.

s vele egyetemünknek is országunk határain kívül is. Ha a debreceni egyetem érdekéről volt szó, intrazigens harcosa tudott lenni a mi ügyünknek. Kötelességtudása még halálos ágán sem hagyta el. Amikor néhány nappal ezelőtt beszéltem vele azért aggodott, hogy mi lesz ha előadásait nem tudja pontosan megkezdeni. Mindnyájan tanúi vagyunk annak, hogy fájdalom, régtől tartó betegsége ellenére is mennyire igyekezett professzori kötelességeinek eleget tenni és hogy járt fel ide az egyetemre ereje végső megfeszítésével mindaddig, amíg csak egyáltalában bírta. Jó professzor volt, aki uralkodott tudományzakán és aki nemcsak tanítani tudott, hanem gondját is tudta viselni rábizott ifjúságnak, mert szerette és megértette őket.

— A másik arc az emberé, a kartársé, a jóbaráté. Mindig mosolygós arcú, halk szavú, érző szívű, meleg lel-

Kováts Andor útjai, — a bécsi döntés színhelyére, azután Bácskába, Szerbiába

Dr Zachár Gyula jog- és államtudományi dékán a jogi kar és a Tisza István tudományos társaság nevében mondott Istenhozzádott a szeretett anatórsnak Beszédében utalt arra, hogy a megboldogultban mily nagyfokú vitalitás, életerő volt, amely a súlyos körülmények között hordó megboldogult életét fenntartotta. Mi adott alapot ennek a hatalmas vitalitásnak? vizsgálta a továbbiakban dr Zachár Gyula.

— Elsősorban az, hogy tudós, igaz tudós volt Kováts Andor. Allandóan új meg új nagy feladatokat tűzött ki maga elé, amelyeket teljes erejével igyekezett megvalósítani.

— Másik alapja jobogó hazafisága. Szinte töprengő türelmetlenséggel, sóvárgó vágyal várt, hogy mikor következzen be földrepiport hazájának az elégtételadás. Amikor ez bekövetkezett, amikor a baráti nagyhatalmak Bécsben összegyűltek, hogy határozzanak Erdély sorsa felett, akkor a megboldogult a maga törekény egészségével odavándorolt a nagy metropolisba és elvegyülve a tömeg között várta az ítéletet.

— Vissza, vissza, mindent vissza — kiáltotta lelkeben és ezt a meggyőződését mindig hangoztatta is.

— Amikor a Délvidék felbőszült, ez a beteg ember odantartott a megforrongó Bácskába és a még forrongóbb Szerbiába és Horvátországba, hogy saját szemével meggyőződést szerezzen az új helyzetről!

Majd könnyek között folytatta: — Köszönöm Neked azt a szeretetet, amellyel irántam, éppúgy, mint minden társad iránt megismerkedésünk első pillanatától viseltél. Most búcsúunk Tőled, aludj békében, pihentess megfáradt, sokat szenvedett tagjaidat és álmoddj szepet arról a sokat emlegetett isteni örök igazságról. Kedves barátunk!

kü kollega. Emberfeletti kínjait mosolygva hordozta, senkinek sem beszélt róla, nem szerette ha tudják, hogy baja van. Segíteni mindig kész volt, ahol arra kérték. Egyházat, hitét szerette, mert hiszen anyai ágón a Gynaesus-tól származott, akik a reformáció első éveiben még II. Lajos alatt menekültek külföldről a mi hazánkba. Kezünkbe simuló meleg, baráti kezének őszinte szorítását mindig érezni fogjuk, mert lélek, élet és szeretet volt benne.

— A m. kir. Tisza István tudományegyetemi tanácsa nevében mélyeséges fájdalommal búcsúozom Kováts Andortól a hű és jó professzortól, kire még olyan nagy szüksége lett volna az egyetemnek. Búcsúozom a drága barától is azzal, hogy példát mutattál nekünk a szenvedések türelmes hordozásában is.

— Mint professzor és mint barát egyformán érték voltál nekünk. Életed a miénk volt. Szeretettünk a Tied marad.

Isten kegyelméből találj örök nyugalmat a boldog feltámadásig!

Isten veled.

Mikecz Gyula, a Werbőczy B. E. vezére a joghallgatók és bajtársi egyesület nevében mondott megható búcsúbeszédet.

— Mintaképünk voltál abszolút magyarságodban, bátorságodban, ahogy sohasem féltél kimondani az igazságot. Az ifjúságot szeretted, az ifjúság ügye Tied volt. Hogy mit vezetettünk benned az csak most kezd kialakulni tudatunkban.

A debreceni egyetemen tanuló ruszin diákok és egyesületek nevében Antalovszky Jenő joghallgató mondott rövid, megkapó búcsúbeszédet magyarul s ruszinul.

— Emléked örökké élni fog szívünkben, mondotta többek között.

A gyászbeszédok elhangzása után a Kántus adott elő egy gyászdalet, majd megbontották a díszes ravatalt.

Megalakult a gyászmenet. A résztvevő közönség, a tanártársak és az ifjúság nagy része elkísérte a temetőbe a professzort. Itt helyezték ideiglenesen nyugalmra Kováts Andort. Tavasszal családja exhumáltatja koporsóját és Keekemétre szállíttatja, ahol családi sírboltban talál végső nyughelyet dr Kováts Andor valóban sokat szenvedett, megfáradt teste!

Kiváló minőségű és nagyszámú tenyészállatot jelentettek be a Mezőgazdasági Kiállításra

Az országos mezőgazdasági kiállításra, mely március 21-én nyílik meg, nagyszámban jelentettek be kiváló minőségű tenyészállatot. A visszaesett lerülettékl megnövekedett szükséglet miatt nagy kereslet lesz, annál is inkább, mert az előzetes ellenőrzés

következtében csupán nagy lenyész-értékű állatokat vihetnek fel. A vásárlási és szállítási kedvezmények következtében viszonylag a mezőgazdasági kiállításra szerezhető be legolcsóbban a megbízhatóan jóminőségű állatok. A törvényhatósági állattenyésztési alapokról szóló törvény szerint a vármegyéknek is sok apaállatot kell vásárolni, így az előjelek szerint ennek következtében is élénk kereslet lesz.

Meghalt a löbbszörős öngyilkos-jelölt, m'után megígérte, hogy nem k'sérel meg löbbé öngyilkosságo!

Egy cseléd szomorú tragédiájáról érkezett jelentés a debreceni klinikáról. Meghalt ott Kati Juliánna, hajdúszoboszlói születésű cselédleány, aki legutóbb Debrecenben a Csokonai uca 8. számú házban lakott. A szegény cselédleánynak rosszul ment a sorsa, lakása sem volt januárban és ezért elkeseredésében megmérgezte magát. A klinikán vették ápolás alá és néhány napi kezelés után elbocsájtották. Elhelyezkedni csak nem tudott és két deci sósavat ivott meg a Déri Múzeum előtt, ahol eszméletlen állapotban találták meg. Ujra a klinikára szállították az életveszélyes állapotban lévő leányt, aki a nagymennyiségű sósavtól irtózatos roncsolásokat szenvedett. Igen nagy fájdalmi voltak és jajgatva mondta el a leány, hogy megbánta tettét és nem követ el többé öngyilkossági kísérletet.

A leány másnap meghalt a klinikán. Temetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

A mezőgazdasági munkások idejében jelentkezzenek a tavalyi birtokosoknál munkára

A mezőgazdasági bizottság közgyűlésén Kállay Sándor földmunkás előadta, hogy a mezőgazdasági munkásoknak március 15-ig meg kell kötniök a gazdákkal a szerződést. Akik ezt nem teszik, március 31-ig kötelesek jelentkezni a hatósági munkaközvetítőben. Akik egyik kötelezettségüknek sem tesznek eleget, azokat hatóságilag osztják majd be munkára. Javasolta, hogy Debrecen határára kérjék ennek a rendelkezésnek hatályon kívül helyezését.

Vitéz Kovássy Lajos gazdasági főfelügyelő megjegyezte, hogy rendkívüli időket élünk, tehát szükség van a rendkívüli intézkedésekre is a mezőgazdasági termelés zavartalanágának és folytonosságának biztosítása érdekében. Reméli, hogy a munkások hamar megegyeznek a munkaadókkal és nem lesz szükség ilyen közbelépésre.

Kertész László: Kérjük halasztást a szerződéses bejelentésére, mert a vizállások miatt nem tudjuk március 15-ig megállapítani, hogy hány munkást kell szerződettünk.

Csuka Lajos: A rendelkezés egyoldalú, mert csak a munkás köteles szerződést kötni, a munkaadó nem köteles munkást szegődttetni. Így a munkás talán önhibáján kívül nem jut szerződéshez.

Csáky János elnök: A munkás se gíthet magán, bejelentheti, hogy melyik birtokosnál jelentkezett munkára, kinél fog dolgozni.

Veress Géza dr. főjegyző: Csak akkor van hatósági kényszer, ha munkás egyáltalában nem hajlandó munkát vállalni. Ha készek a szerződésre, akkor a hatóság vár, míg az időjárás miatt a gazdák szerződttethetik őket.

Mike János: A munkások jelentkezzenek minél előbb ott, ahol tavaly dolgoztak, akkor mentesülnek minden hatósági beavatkozástól.

Polgáry Miklós: A sajtó útján hívjuk fel a munkásokat, hogy minél előbb jelentkezzenek régi gazdáiknál.

A bizottság nem tesz semmi felterjesztést, hanem a munkásokat felhívja, jelentkezzenek a régi munkaadóknál.

A lábbeli ellátás új szabályozása

A lábbeli gazdálkodás terén a szigorú takarékoság érvényesítése tárgyában a m. kir. Közlekedésiügyi Miniszter úr 102.520—1942. K. M. számú rendeletében foglaltak alapján következőkre hívom fel az érdekelteket, illetve a közönség figyelmét.

Talpbőrkereskedő talpbőrt súlyra való tekintet nélkül a rendelet függelékében megállapított nagyságú és alakú idomok szerint kiszabva bevonás esetén a kereskedő a talpbőrt egy csíkban kivágás nélkül is kiadhatja, az idomok előzetes kirajzolása mellett.

Ha a talpbőr felületéből a szükségelt idom nem telik ki, a talpbőrt 2 db-ból is kiszolgáltathatja. A pirosszínű utalványon a kiállító hatóság a fogyasztó lábbelijének nagyságát feltünteti. A pirosszínű utalvány kizárólag a rajta feltüntetett nagyságú lábbeli készítésére, fejelésére, illetve talpalására érvényes.

A fogyasztó a pirosszínű utalvány alapján talpbőrt a talpbőrkereskedőtől, (elosztó talpbőrkereskedő) közvetlenül is vásárolhat.

Az iparos lábbeli talpalását, fejelését, vagy előzetes megrendelés alapján mérték után készítését a megrendelő által hozott talpbőr felhasználásával pirosszínű utalvány nélkül is elvállalhatja. Az ilyen módon vállalt munkáról az iparos bekötött és sorszámozott lapokból álló könyvben nyilvánítást köteles vezetni, amelyben fel kell tüntetni a megrendelő nevét és lakcímét, a megrendelés keltét,

valamint a elvállalt munka nemét.

Sarokfelépítéshez talpbőrt csak a felső sarokfolt számára szabad feldolgozni, egyébként megbízható műanyagot és talpbőr-hulladékot kell felhasználni. Felsősarokfolt-nak csak hulladék darabokat és pedig páronként férfi lábbelinél legfeljebb 4 dkg női és gyermek lábbelinél legfeljebb 3 dkg, szizmánál legfeljebb 5 dkg mennyiségben szabad felhasználni.

Talpfoltozáshoz és sarokfoltózáshoz csak hulladékdarabokat szabad felhasználni.

Lábbeli talpát, orrát, valamint a sarkát a kopástól való megvédés céljából alkalmas módon (patkó, orr és sarokvas, legalább háromszoros kopatószegezés, bakancsszeg, favédők, a talpon stb.) meg kell erősíteni.

Ezen rendelkezéseket a fatalpú és egyéb műtalpú lábbelik, a bocskor és a fapapucs (klumpa) készítésénél is megfelelően alkalmazni kell. Egyébként a Budapesti Közlöny folyó évi február hó 8-iki 31. számában megjelent rendelet ad részletes felvilágosítást.

A rendelet ellen vétők kihágást követnek el.

Mivel, a rendelet szerint az utalványok kiadása ezentúl nem a talpbőr súlya, hanem nagyság száma szerint történik, felhívom az igénybejelentőket, hogy igénylő lapjukon a lábbeli méret pontos számát tüntessék fel, mert az utalvány kicserélés iránti kérelmeket az irodák nem fogják teljesíteni. Polgármester.

Kitűnően sikerült az Iparos-estély

Debrecen iparostársadalmi vasárnap este az Arany Bika dísztermében adott találkozó, az iparosok évenkénti nagyszabású megmozdulásán, az Iparosbálon Ezidén szerényebb keretek között került megrendezésre, nevé is felcserélte a szerényebb hangzású Iparos-táncestélyre, de a siker és a régi Iparosbálok felidéző hangulat megmaradt.

Este nyolc órára zsűfólagos megtelt a hatalmas terem. Debrecen társadalmának előkelősége is nagyszámban képviseltette magát. Ott láttuk Berettyó Károly altábornagyot, hadtestparancsnokot, Szilassy László főispánt, dr. Kölcsey Sándor polgármestert, dr. Radó Rezsőt, dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsost, valamint még számos más előkelőséget. Ott volt az Ipartestület vezetősége teljes számban, élén Galamb Ferenc Ipartestületi elnökkel.

Csöcsits Lajos, az Iparos Dalárda elnöke mondott megnyitót. Üdvözölte a megjelenteket és bejelentette, hogy az estély jövedelmét a hadbavonult iparosok hozzátartozóinak segélyezésére fordítják, majd így folytatta:

— A debreceni Ipartestület minden alkalmat megragad arra, hogy fejlessze kulturális terén is az iparosok nagy családját. Ebben a családban a megértés uralkodik, mert a debreceni iparosok tudatában vannak, hogy ahol nincs megértés, ott eredmény sincs. Ami szeretett elnökünk Galamb Ferenc (éljénzés), úgy vezet testületünket, hogy szeretet legyen benne, csak így tudunk eredményesen működni hazánk javára.

A továbbiakban az iparosság munkájának nagy fontosságára hívta fel a figyelmet. Az iparosság munkáján kell, hogy felépüljön az új, boldog Magyarországnak.

A tetszéssel kísért, hatásos megnyitót után az Iparos Dalárda Szondy László zenetanár vezényletével Liszt: Ünnepi dalát adta elő. Utána: Rácz Gyula énekelt. Műkedvelő kereten túlnövő hanganyaggal és kultúrával. Nagy sikere volt Zengewald Gyula eredeti magánjelenetének. Kirobbanó taps jutalmazta Raisz Anna énekművészetét, kiforrott tudását. Az Iparos Dalárda tangószere-nádja, hangulatos előadása tetszett. A műsor fénypontja Timár Ila volt, aki ma is töretlenül csillogó szopránján két Verdi-áriát adott elő. A közönség hosszasan ünnepelte kedvencét. Művészen bájos volt Schaff Ibolyka spitzkeríngője. Nagy jövőt jósolunk neki. Magyar dalok hangulatos előadásával tűnt ki ifj. Püspök Sándor. Borsy Ilona

eleven, színes énekszámainak átütő sikerük volt. A gazdag, tartalmas műsort az Iparos Dalegyet katonanótái zárták be. Meg kell dicsérnünk a zongorakíséretet kifogástalan ellátásáért Forray zenetanárt. Az egyes számokat Csöcsits Lajos konferálta szellemesen.

A műsor után bevonult a táncestély közel ötven nyitópárja. A „Kertek alatt faragnak az ácsok” hangjaira megkezdődött a tánc, amelybe bekapcsolódott mindenki, aki ott volt és mozogni tudott. A hangulat végig kitűnő volt. Mindenki elismerte, hogy az idei Iparos-táncestély méltó volt a régiekhez. — Ebben nagy szerepe van a hatalmas rendezőgárdának, amely Galamb Ferenc Ipartestületi elnökkel az élén nagyon sokat fáradozott az est sikere érdekében. Különösen nagy érdemei vannak Szendrey Sándor alelnöknek, Krish Károly iparoskörti elnöknek és Csöcsits Lajosnak, az Iparos Dalárda elnöknek.

A Mester-utcai egyházzséz női körének ünnepélye

A Mester-utcai egyházzséz női köre vasárnap délután a Kollégium zsűfólagos megtelt dísztermében műsoros ünnepélyt rendezett a szegény gyermekek felruházása céljára.

Közének után Kolozsváry Kiss László lelkipásztor nagyon szép megnyitói beszédet mondott. Arról az örömről beszélt, amely eltöti a lelket ilyen alkalmakkor, amikor a szegény gyermekekért áldozatokat hoznak. A szeretet öröme csak az homályosítja el, hogy hősiessen küzdő honvédeink a családi tűzhelyek védelméért sokat szenvednek az orosz tél hidege miatt.

Dr. Szász Imréné, esperes neje, Szügyi József, „Ének a szeretetről” című dalát énekelte először és nagy sikerrel Ökrös István kántor stílusos harmoniumkísérete mellett.

Dr. Ferenczy Károlyné, egyházkerületi missziói lelkész felesége, „Boldogság és boldogtalanság” címen tartott értékes előadást. Hangsúlyozta, hogy nem lehet boldog az önző ember, hanem csak az, aki szeretetből, szívjóságból másoknak is ad.

Nagy sikert aratott Dusleza Ferencné Görgey Ilona tanítónő szavalata, Puskintól Tatjana levelét Anveginhez

és Vörösmartytól „P. like” című versét szavalta el mély átérzéssel és nagy hatással.

A színvonalas ünnepélyt dr. Szász Imréné énekszáma fejezte be. Halmos László „Krisztus királyhoz” című énekét adta elő művésziessé.

Betörést akadályozott meg az ipartestületi elnök

A Bösszörményi-úton levő Andirko József hentesüzletébe ismeretlen tettesek be akartak hatolni a múlt héten egyik éjszaka.

Már sikerült is felfeszíteniök az ajtót, amikor ott haladt el Galamb Ferenc ipartestületi elnök, aki a Kereskedő Társulat által rendezett előadásról ment hazafelé. Észrevette a gyanúsán mozgó alakokat és nyomban odament az üzlethez. Közvetlenül a betörők elfutottak, mire Galamb Ferenc üldözőbe vette őket. Hozzá csatlako-

DEBRECZEN 1942 II. 10. 7. OLDAL

Az anyagilag és erkölcsileg egyaránt jól sikerült ünnepély megrendezéséért Kovács Gusztávné, a női kör elnöke és segítőitársai az érdem.

zott később egy rendőr is, azonban a betörők a sötétben el tudtak menekülni és bár később három kerékpáros rendőr indult üldözésükre, nem találták meg őket. Galamb Ferenc telefonon értesítette a betörésről a rendőrség központi ügyeit és Czerovszky Zoltán detektív kiszállt a helyszínre, ahol megejtette a vizsgálatot.

Sikerült a helyszíni szemle során olyan nyomokat találni, melynek segítségével a rendőrség rövidesen meg tudja állapítani a tettesek kilétét.

Kiütéses tifusz-megbetegedéseket észleltek Kabán

A legszigorubb óvintézkedéseket rendelték el az egész vármegyében

Hajdú vármegye közigazgatási bizottságának ülésén dr. Gaertner István tisztifőorvos terjesztette elő jelentését a vármegye január hónapban észlelt egészségügyi állapotáról.

A népmozgalmi adatok ismertetése során közölte, hogy a megyében az év első hónapjában 249 házasságot kötöttek. Az élvesszülések száma 388, halálozások száma 208, természetes szaporodás tehát 184. Egy éven alul elhalt 26 gyermek, az élvesszülések 6,7 százaléka. Gümőkórhalálozás 28, heveny fertőzőbeteghalálozás 4, ami az összes halálozások 1,9 százaléka. Községi járványkórházba szállítottak 4 fertőzőbeteg. Nádudvar községben bezárták az iskolát vörhenymegbetegedés miatt.

Kabai községben a cigánytelep lakói között 4 kiütéses tifusz-megbetegedést észleltek. A községi ügyvezető orvos erről dr. Gaertner István tisztifőorvoshoz azonnal telefonjelentést tett és dr. Gaertner főorvos a betegség továbbterjedésének megakadályozása céljából azonnal intézkedéseket fogantatott. A laboratóriumi vizsgálatok igazolták a kiütéses tifusz diagnózisát.

Február hó 1-én megbetegedett Ke-

rékgyártó Kálmán 58 éves MÁV pályamunkás, aki február 5-én a debreceni kórházban meghalt. Február 3-án Kereki Gyula 51 éves földműves betegedett meg kiütéses tifuszban és két nap múlva őt is beszállították a debreceni Horthy Miklós kórházba. A járvány továbbterjedésének megakadályozására Kabán és általában az egész vármegyében a legszigorubb óvintézkedéseket rendelte el a tisztifőorvos hivatal.

Fertőző megbetegedések közül hafifusz 1, verhas 1, diftéria 8, vörheny 22, kanyaró 126, bárányhimlő 4, szarmarkóhögés 8, nyílt gümőkór 11, kiütéses tifusz 4, malária 1 esetben fordult elő. Diftériaelleni védőoltást 35, tifuszelleni védőoltást 24 esetben adtak. Orvosi tanácsadásokon megjelentek 4118-an, védőnői családlátogatás 4200, szaklátogatás 5845 volt. A Közegészségügyi Intézet vizsgálóállomása végrehajtott 211 vizsgálatot. A megyében baleset folytán elhalt 2, öngyilkosság útján 4 személy. A zöldkeresztes cukor, tej, étkezési, anyatej és szappankáció szociális tevékenysége januárban is folytatódott.

Az aranydiplomás dr. Balkányi Ede városi ny. tisztifőorvos ih. tisztifőorvos meghalt

A régi Debrecen társadalmának általánosan ismert tagja dőlt ki az élek sorából, meghalt dr. Balkányi Ede, Debrecen város nyugalmazott tisztifőorvosa, tb. tisztifőorvos 84. éves korában. A nagy kort megért férfiú élete igen tevékeny és felfelé ívelő volt.

Balkányi Ede 1857-ben született Kisvárdán, hol atyja városi tanácsnok volt. Dédapja Cordovánból, Spanyolországból származott s Magyarországra vándorolva, Balkányban telepedett le, mint Eszterházy sómonopóliumának bérleje. Itt vette fel a Balkányi nevet. Atyja részt vett az 1848—49-es szabadságharcban és a szolnoki csatában megsebesült. — Balkányi Edét 11 éves korában Berlinben élő egyik bátyja magához vette és ott végezte középiskoláit. Egyetemre Bécsben járt és ott szerzett orvosi diplomát. A hadseregben tartalékos főorvos lett. Később a wieneni kórház segédorvosává nevezték ki 1885—86-iki szeptember—bolgár háborúban mint főorvos-vet részt és érdemel elismerésül a Takova-renddel tüntették ki. Onnan a háborúból hazatérve, Debrecenben telepedett le, 1887-ben tartalékos honvédezőorvosává nevezték ki, 1890-ben a város közgyűlése kerületi tisztifőorvossá választotta. Hat évvel később tb. tisztifőorvos lett. A régebbi időkben nagy szerepet vitt az orvostársadalmi életben a debreceni Orvos Gyógyászati Egyletnek alelnöke, az Orvos Szövetségnek választmányi tagja volt. Az orvosegyesületben számos tudományos előadást tartott, az ipari egészségügy terén nagy szakértőnek ismerték. A világháború kitörésekor hazafias lelkesedéssel vett részt a hadi egészségügyi szolgálatban, önkéntes ápolónőknak tanfolyamokat tartott, majd a betegnyugvó kiegészítő kórház főorvosa lett. Egyik nevezetes

tevékenysége volt a háború alatt Debrecenben fellépett hólyagos himlő ellen végzett munkája. Ebben az időben a járványkórház vezetésével őt bízták meg. Időközben a Vöröskereszt tb. főorvosává nevezték ki és a II. osztályú Vöröskereszt érdemrendet és Német Vöröskereszt érdemrendet kapta. 1933-ban érte meg 50 éves orvosi jubileumát, mikor meleg ünnepségen részesítették. — Ekkor a bécsi orvosi fakultástól is kapott üdvözlő iratot.

A város közéletében is élénk részt vett. Harminc éven át választott tagja volt a törvényhatósági bizottságnak. Negyvenkétévi közszolgálat után nyugdíjazták.

Balkányi Ede egész életében soha nem volt beteg. A 87 éves öregúr, élete utolsó éveiben esett ágyának és nyolc hónapig feküdt. Meghatón érdekes volt, hogy halála előtt négy nappal kis dédunokájának, Halász Katinak azt mondta:

— Gyere már ide, hadd búcsúzzam el tőled.

A kislányka odafutott dédnagyapjához aki meleg szeretettel csókolta meg a nagyon szeretett gyermeket. Tíz perc múlva eszméletét veszítette s többé nem is tért magához. Négy napig tartott aggónia után vasárnap délben egy órakor csendesesen meghalt.

Rizsölés hentesek és vendéglősiparosok részére

Nyílt üzlettel bíró hentesiparosok, vendéglősök, kifőzők, rizsutalványait a közlekedési igazgatásnál a hét végéig bármely napon délelőtt átvehetik. Az utalványok február hó 25-ig érvényesek, ezen időponton túl már nem válthatók be. — Polgármester.

HIREK

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Bikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P., negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fill., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata február 7 reggel 8-tól 14-én reggel 8-ig: „Megváltó” Plac ucca 18. tel. 14-69. „Muraközy” Plac 72. telefon: 37-33. „Booskay”, Cegied u. 22 telefon 29-14. „Csokonay” Mester u. 43. telef.: 10-15. „Árpád fejedelem” Csapókeret, Jánosy ucca 44. szám.

Az italjegy

Felcsésem sirja egyre,
Hogy azt a fene-sok italt,
Adnák a kocsmában jegyre!

Strámaít alig győzőm
— Nem sejtli, hogy valamikor
Sokat szomjazhatott ösöm.

Hisz én mindig azért iszom:
Nem hagyhatom, hogy a torkom
— Szegény-árva „pipet” kapjon

S így én viszont kérem egyre:
Hogy ezt a kis-orvosságot
Sose adják „italjegyre”!

Asztalos Gerzson.

— Hajdú vármegye közigazgatási bizottságának tegnapi ülésén Szilassy László főispán elismerő szavakkal emlékezett meg a nyugalomban vonult Fodor Rezső pénzügyigazgatóról és felkérte a pénzügyigazgatóság vezetésével megbízott dr. Vajthó Ferenc pénzügyigazgatóhelyettesét, hogy a hivatalt ugyanolyan szellemben vezesse tovább Uzonyi Barna főjegyző ismertette Fodor Rezső búcsúlevelét és köszönetet mondott munkájáért, annak jegyzőkönyvben való megörökítése mellett. A bizottság ülésén dr. Vajthó Ferenc pénzügyigazgatóhelyettes ismertette a pénzügyigazgatóság jelentését.

— Ma választ új örökös tagokat a Csokonai Kör. A Csokonai Kör irodalmi szakosztálya ma délután 6 órakor a Déri-múzeumban ülést tart. Az ülés két fontos tárgya: a tagválasztás és a legközelebbi munkaterv megbeszélése. Külön névre szóló meghívók mentek ki. Az elnökség ezúton is kéri az irodalmi szakosztály tagjait a teljes számban való megjelenésre.

— A Népszerű Főiskolai Tanfolyam szerdai előadójaként, Szerdán, február 11-én délután 5 órakor dr. Csilléry András egyetemi ny. r. tanár tart előadást a fogszűrőről, mint népbetegségről vetített képekkel. Utána dr. Boldisár Kálmán ny. városi főjegyző tart előadást „Magyar alföldi birtokok” címen. Ebben főképpen azt ismerteti, hogy hogyan alakult a mostani birtokhelyzet, amely a mai földbirtokpolitikának az alapja. Az előadás a Déri-múzeum jól fűtött termében lesz. Belépődíj nincs. Pontos megjelenést kérünk.

— Meghívó. A Légoltalmi Liga debreceni csoportja 1942. évi február hó 11-én délután 5 órakor a vitézi színház (Bethlen-u. 3) dísztermében rendező közgyűlést tart. A Légoltalmi Liga tagjait az évi rendező közgyűlésre meghívom. Nagy József ny. m. kir. rendőrfőtanácsos, a Légoltalmi Liga debreceni csoportjának ú. alelnöke.

— A Szociális Missziótársulat ma (10-én) délután 4 órakor tartja rendező havi gyűlést a róm. kat. gimnázium földszinti tanácstermében. Elnökség.

* Női és gyermek kötött ruhák, valamint kosztümök szakszerű összehűtése — felnőtteknek is — vállalja Szék Márta. Rákosi Jenő ucca 7.

Első bálózók az Iparos-teaesten az Arany Bika dísztermében.

— A Debrecen és Vidéke Körösárósok és Italmérők Ipartársulata hagyományos vacsoráját február 12-én, csütörtök este 8 órai kezdettel tartja a Páll söröző emeleti dísztermében. Ezúttal is felhívja az elnökség tagjai figyelmét a vacsorájára való pontos megjelenésre. Vacsorajegy a pénztárnál is váltható.

— Suba János subát lopott a székérről. A debreceni rendőrség őrizetbe vette Suba János 53 éves téglavető lakost, aki a Dégenfeld téren a városi szeszraktár előtt egy gazdátlan székérről, amíg tulajdonosa bent volt a szeszüzletben, ellopta subáját. A detektívek kinyomozták, hogy Suba János volt a tettes és előállították a rendőrségre, ahol tagadta bűnösségét. Kihallgatása befejeztével átadják a kir. ügyészségnek.

* Báránynás szombattól kezdve a megengedett napokon állandóan kapható Robicséknél, Csapó u. 14.

— Olyan erővel ütötte arcul sógor-nőjét, hogy annak eltört az állcsontja. Nagy, Endre debreceni asztalossegéd egy vitaközvetítés során a sógor-nőjét, Nagy Zoltánnét úgy arculütötte, hogy annak eltört az állcsontja is. Az asztalossegéd ellen megindult az eljárás testisértés miatt. A törvényszék előtt a sértett nem kívánta a vádlott megbüntetését. A bíróság — tekintettel az enyhítő körülményekre — egyhónapi fogházra ítélte el a vádlottat, de az ítéletet végrehajtását felfüggesztették próbaidőre.

— Háromhónapi fogházra ítélték a fűrészmunkást, aki sajnálta, hogy megtanult magyarul. A debreceni törvényszék ötös tanácsa elé került a magyar nemzet megbecsülése elleni vétségével vádolva Halberov Illés kárpátaljai fűrésztelepi munkás, aki többek között a magyar államra sértő kifejezéseket használt és azt is kijelentette, hogy ő hét nyelven beszél, külföldön is sokat járt dolgozni, de sajnálja, hogy magyarul megtanult. A beszélgetés során társai előtt izgatott kijelentéseket is használt. A bíróság előtt az azal védekezett, hogy nagyon részeg volt, nem tudta, hogy mit beszélt. Tanúkkal kívánta bizonyítani, hogy részegségében a petróleumlámpa után ugrált a gerenda felé és azt akarta levern. A bíróság megállapította a tanúk vallomásából, hogy nem volt annyira részeg, hogy ne tudta volna, mit csinál és ezért elítélték háromhónapi fogházra. Az ítélet jogerős.

— Egy kistű agyonlőtt egy 15 éves leányt. Egy zalaegerszegi postaaltiszt 9 éves fia tréfából ráfogta fivére fegyverét a nála vendégségben levő Szűcs Edit 15 éves leányra. A fegyver elsült, a golyó a leány homlokába fúródott és azonnal megölt.

Olasz koncert az Arany Bikában.

Az Olasz Kultúrintézet február 16-án tartja második idei koncertjét az Arany Bika szálló dísztermében. A koncerten közreműködik Agosti, a világhírű olasz zongoraművész, aki hosszú időn át volt Vecsey Ferencnek szonáta partnere. Ő a ma élő zongoraművészek egyik legkiválóbbja, aki már az egész világon aratott óriási sikereket. Az intézet igazgató-sága kéri a jegyigények előzetes bejelentését, tekintettel a nagy érdeklődésre mert csak így tudja a helyeket biztosítani. Az igénylések felvétele már megkezdődött, jegykiadás csak szombaton és hétfőn az Olasz Kultúrintézetben, (Hatvan ucca 2. I. emelet telefon 12-04) délelőtt 11—1 és délután 5—7 között.

— Friedmann Dávid bórkereskedő leányát Magdust (Debrecen), eljegyezte Müller Mór (Sátoraljaújhegy).

* A Szárnyaskerékben az új tantervfolyamra kedden és pénteken 8—10-ig lehet jelentkezni.

* Schaff tánciskolájában a Koronában a tanfolyam ma este megkezdődik. Csütörtökön, vasárnap össztánc.

— A Hivatásszervezet színjátszó gárdájának nagyszerű előadása. A Hivatásszervezet kitűnő erőkből álló színjátszó gárdája zsúfolt nézőtér előtt nagy sikerrel adta elő az „Édes ellen-ség” című Bónyi darabot a MÁV Egyetértés színjátszó termének színpadán. Előadás előtt Nádassy János, a Hivatásszervezet helyi titkára kedves, hangulatos beszédben köszöntötte a megjelenteket. Ezzel megkezdődött az előadás, mely forró siker jegyében folyt le és a közönség melegen ünnepele a kitűnő szereplőket, tetszésnyilvánításuk számtalan nyíltzini tapsban robbant ki. Különösen nagy sikere volt Mihalóczy Máriának, Nádassy Jánosnak, Felföldi Lászlónak, Kiss Lajosnak, Szegedi Irmának, Kovács Babának, Kaczián Jucinak, Kotulán Istvánnak és Nagy Józsefnek, akik tehetségük legjavát nyújtották. Szünetekben és előadás után a közönség számtalanszor függöny elé tapsolta a kitűnő szereplőket. Az ötletes, művészi rendezés Nádassy János munkája volt.

— Állatkínzásért elzárás. A debreceni rendőrkapitányság, mint büntetőbírószak eljárást indított több egyén ellen, mert a csúszós, síkos utakon nehezen közlekedő lovakat annyira ütötték, kintózták, hogy ez a járóé-lők figyelmét és felháborodását is magára vonta. A tegnapi napon dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos, mint rendőri büntetőbíró Gónczy Zsigmond kocsis, József kir. hg. ucca 60. szám alatti lakost állatkínzásért 3 napi elzárásra, Rosenzweig Andor napszámos, Nyil u. 83. szám alatti lakost ugyancsak állatkínzásért 4 napi elzárásra ítélte.

A magyar a bántalomért nem orvul, hanem a legnagyobb nyíltsággal szerzi magának az elégtételt.

Báró Kemény Zsigmond.

Színház, Film, szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Kedden este: A szökéssel mindig baj van. Premier bérlet.

Szerdán este: A szökéssel mindig baj van. B) és szabad bérlet.

Csütörtökön este: Bob herceg. Mérsékelt helyárakkal.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Ma, kedden este premier bérletben a páratlanul mulatságos Vaszary-vígjáték, „A szökéssel mindig baj van”, bemutatja. Szerdán este B) és szabad bérletben megy a „Szökéssel mindig baj van”.

Csütörtökön este mérsékelt helyárakkal „Bob herceg”.

Péntektől Szondi Biri fővárosi primadonna vendégfelleptével a remek mulatságos operettjüdjanság: „Csipke-fátyol”.

Takács Paula nagy kolozsvári sikere. A kolozsvári sajtó rendkívül melegen emlékezik meg Takács Paula művészi alakításáról. A kiváló debreceni művésznő a Tosca címszerepét játszotta és énekelte s gyönyörűen csengő, kulturált hangjával, drámai erejű játékával elragadtatta a közönséget.

— Ötvenmillió lejre emelték fel Mihály román király civilistáját.

— Ertesítés. A debreceni férfi és női szobák halálórási egyesülete, folyó hó 14 napján, szombaton este 8 órai kezdettel az Ipartestület dísztermében (bafyus) táncestélyt rendez jótékony alpra. — Rendezőség.

— Az apaállatvizsgáló bizottságba rendező tagul Mike Jánost, póttacul Polgáry Miklóst választotta meg a városi mezőgazdasági bizottság.

— Hirdetmény. Ertesítjük a t. utazóközönséget, hogy a munkabérek 15 százalékos drágulása következtében a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter folyó év január 30-án kelt 9057/X—1941. számú engedélye alapján az üzemünkben lévő helyközi autbuszjáratok menetdíjait folyó év február hó 13-tól, péntektől kezdődően 4 százalékkal felemeljük. Az új viteldijakra vonatkozóan felvilágosítással az autbuszkalauzok és az autbuszfőkalauz szolgálnak. Ezzel kapcsolatban erτεςítjük a t. utazóközönséget arról is, hogy a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr 91.927/X—1941. számú rendelete, amely szerint autbuszvonalsíkon a hétfői menetérti jegyek, tisztviselői kedvezményes jegyek és kedvezményes áru menetérti jegyek kiadása szünetel, további intézkedési érvényben marad. Tehát csak egyszerű útra szóló rendező áru menetjegyeket szolgáltatunk ki a Debreceni Helyi Vasút-füzletigazgatóságra.

— A legutóbbi anyakönyvi közlésben tévesen jelent meg egy házassági hír. A helyes szöveg a következő: Juhas Sándor, városi tisztviselő, Eötvös ucca 7. Sziklay Margit, Eötvös ucca 32.

Már tavaszra

férfi és női külföldi szövetek érkeztek

Kontsek Kornél
Divatháza

GYÁSZROVAT

Özv. Nevecz Ferencné Síp Terézia, életének 72. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz római katolikus szertartással, alagsori ravatalozóból. Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

Szűcs Eszter 58. évében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából, református szertartással. Lakás: Tusnád uca 12. Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

Szilágyi Imre fűszerkereskedőtanuló, 20-ik évében elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozó terméből. Lakás: Berta u. 5. Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

Böszörményi Juliánna 71. éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután félhét órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozó terméből. Lakás: Sinai Miklós uca 6. Dankó temetkezés.

Özv. Kolozsi Mihályné Kiss Zsuzsanna dohánygyári nyugbérés, 74. éves korában elhunyt. Temetése ma 3 órakor lesz a hármas ravatalozó terméből. Lakás: Táncsics uca 27. Gebauer rendezi.

Telmányi a Zenekedvelők IV. bérleti estjének, Erna Sack az V. bérleti estnek a koncertáló művésze

A Zenekedvelők Köre február 13-ii bérleti estjére a nagy magyar hegedűművészet, **Telmányi Emil** és feleségét: **Anette Schöler** **Telmányi zongoraművésznőt** nyerte meg. Nagyszerű műsort hoznak városunkba. **Paganini, Kreisler, Ravel** egy-egy reprezentáns darabján kívül **Brahms** híres 3-dur szonátája, **Tartini** Ördögtrillája, **Bach** Ciaccona-ja szerepel az est műsorán.

A február 15-i V. bérleti est szóló-művésze **Erna Sack**, a „német családnő” lesz. **Erna Sack** hihetetlen magas hangját, pompás technikai tudását és muzikalitását nem kell a debreceni közönség előtt sem méltatnunk. Mindenki ismeri a hangját, akinek rádiója vagy gramofonja van.

A nagyszámú bérlő miatt napjegyek csak korlátozott számban kaphatók. **Harmathy** könyvkereskedés, **Piacatca 7.**

Kinevezés. A kultuszminiszter a debreceni tankerületi kir. főigazgatói hivatalba beosztott **Bognár Béla** irodaségvezetőt a X. fizetési osztályba irodatiszté kinevezte.

Gróf Apponyi Albert halálának kilencedik évfordulója volt szombaton. A nagy magyar államférfi lelki üdvéért a budavári koronázó főtemplomban mutattak be szentmisét.

A hideg elől az istállóba menekült és tűzhalált halt **Szabó József** baranyavári hajósár, mert az éjszaka kigyulladt az istálló. Mikor a tüzet eloltották, megszenesedett hulláját a jászói mellett találták.

230.000 magyar háztartási alkalmazott kívánságot soroltak fel a háztartási alkalmazottak budapesti nagygyűlésén. Megemlékeztek arról, hogy a nagyvárosok romboló hatását csak a vallásos érzés állandó ébrentartása tudja ellensúlyozni. Nyilvántartót, arcképes igazoló iratot sürgettek a háztartási alkalmazottak számára. Írásbeli szerződés bevezetését, szakképzés lehetővé tételét és az 1876-os elavult eselődöntvény újítását kívánták a felszólalók.

Kiesett a személyvonatból és a kerek halálra gázolták Gyömrő közelében **Horváth Lajos** 39 éves MÁV hordárt. A kerek 150 méteren vonszolták magukkal holttestét.

Az osztályorszájáték húzásán: 20.000 pengőt nyert: 55855 93891. — 10.000 pengőt nyert: 75386. — 5000 pengőt nyertek: 31801 47684 85902. — 3000 pengőt nyert: 20300. — 2000 pengőt nyertek: 15214 44039 50877 82351. 1000 pengőt nyertek: 1209 43522 50196 53642 58001 63395 69821 78031. — 800 pengőt nyertek 12830 14251 23174 28014 51196 56579 73462 95281. — 600 pengőt nyertek: 11492 28713 40678 55227 65245 71542 92099. — 500 pengőt nyertek: 855 3342 12262 35825 63854 76130 83886 84403. — 800 pengőt nyertek: 2926 5467 9419 10682 21924 28318 29119 32224 34182 36408 43083 44786 46698 48761 50409 51901 54838 56421 57583 58235 60930 61489 69854 74682 76679 81571 82232 82484 84216 85407 91327 92656

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

Halálos mérgezés áldozata lett Krámer Ede lánycsóki gazdálkodó, aki az orvosok által ajánlott keserűs helyetti tévedésből az állatgyógyászatban a kórözés elősegítésére használt barium-kloridot vett be.

A tízezredik rádióüzenet hangzik el február 12-én a Vöröskereszt hajtársi rádiószolgálatát úján.

Meghívó. Az Iparoskör 1942 évi február hó 22-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel tartja az Ipartestület, Simonffy uca 1. C. II. emeleti dísztermében évi rendes közgyűlést az alábbi tárgysorozattal: 1. Nemzeti Hírszékegy. 2. Elnöki megnyitó és határozatképeség megállapítása, közgyűlés megnyitása, jegyzőkönyvhiitelesítők megnevezése. 3. Elnök és választmány jelentése az Iparoskör 1941 évi működéséről. 4. Zárszámadás beterjesztése, az idevonatkozó jelentés ismertetése, annak elfogadása és a felmentvény megadása. 5. Tisztikar részére a felmentvény megadása. Részleges tisztújítás. 6. Választmány előterjesztése az Ipartestülettel létesítendő kapcsolat tárgyában. 7. Indítványok. 8. Himnusz. Amennyiben a közgyűlést határozatképtelenség miatt 1942 évi február hó 22-én megtartani nem lehetne, úgy a közgyűlés 1942 évi március hó 1-én a tagok számára tekintet nélkül lesz megtartva.

Hirdetmény. A m. kir. miniszterium az 560—1942. M. E. számú rendeletében kimondotta, hogy kivágott díófát csak engedéllyel szabad szállítani. Az engedélyt Debrecen sz. kir. városra vonatkozólag a m. kir. kertészeti felügyelőség (Barna-u. 2), az erdőtervény hatálya alá eső területek pedig a m. kir. erdőfelügyelőség (Széchenyi-u. 39) díjtalanul szolgáltatja ki. Aki a rendelet ellen vét, kihágást követ el s két hónapig terjedhető elzárással büntetettik. **Polgármester.**

H I R D E T M É N Y

Az 1942. évtől kezdve további intézkedéséig a Hortobágyon csak az kaphat juhtelket, akiknek 150 darabnál nagyobb juh- vagy birkaállománya van, vagy többen együtt 150 darabnál nagyobb birkaállományukat együtt kívánják egy telken legeltetni. Legfeljebb két telket csak az kaphat, aki 500 darabnál nagyobb birka- vagy juhállományt hajt ki a hortobágyi legelőre.

A hortobágyi juhtelkeket a mátai biztos a hortobágyi intézőbizottság kiküldöttjének meghatalmítása után fogja kiosztani. A fenti korlátokon belül akként, hogy nagyobb juh vagy birkaállománnyal rendelkezők nagyobb és jobb, kisebb juh- vagy birkaállománnyal rendelkezők kisebb és gyengébb minőségű telket fognak kapni, az igénybejelentésben kifejezett kívánságot azonban a lehetőség szerint figyelembe veszi, különösen azoknál, akik az elmúlt években a város polgármesterétől nyert előzetes írásbeli engedély alapján épületeket, vagy kútat létesítettek és a megállapított jogelismerési díjat pontosan fizetik.

Fent írtakhoz képest felhívom mindazokat, akik 1942. évben juhaikat vagy birkaikat a Hortobágyon külön nyájban kívánják legeltetni, hogy telek iránti igényüket a mátai biztoshoz a kihajtandó birka nemének és számának, valamint az igényelt teleknek közelebbi megjelölése mellett február hó 15-ig írásban jelentsék be. A mátai biztos március hó 1-én fogja a telkek kijelöléséről az igénylőket értesíteni.

A mátai biztos értesítést tavasszal a hajtócédula kiváltása alkalmával a számvevőségünél fel kell mutatni. Elkésztett igénylések csak akkor lesznek figyelembe vehetőek, ha a kellő időben beadott igénylések kielégítése után még marad üres telek.

Polgármester.

S P O R T

Pompás mérkőzés, biztató DVSC játék
Szolnoki MÁV—DVSC 6:3 (2:3)

Az utcákat hótömeg borította, a levegőben hópelylek szállongtak, a csilingelő szánkók hamisítatlan téli hangulatot árasztottak, mégis, ahogy a roszakásig tömött, a lépcsőkön emberfürtök cipelő villamoson örvendezve egymásra ismertek a mérkőzéstárogatók, egyhangúlag megállapították:

— Most már aztán igazán itt a tavasz... fußballmérkőzésre megyünk...

A kijutás ugyan kissé körülményes volt, minden villamosmegálló előtt kétszerannyi tömeg várakozott, mint amennyi feltétlenül volna. Ezt sokan — főleg a bérlétek — úgy cselezték ki, hogy felültek egy füres, a pályaudvar felé tartó villamosba és körüvitették magukat.

A Stadion remekül nézett ki a fehér környezetben, a pályát a DVSC áldozatkész vezetősége nagyszerűen rendezte, a nézőtér pedig több mint 1000 főnyi közönség jelent meg. A DVSC szurkolók örömmel fedezték fel, hogy egyik páholyban ott van hitvesével együtt dr. **Génessy Sándor** MÁV műhelyfőnök is.

— Most már biztos, hogy bejutunk az NB I-be — mondták, — Ez az érdeklődés, állandó figyelemmel kísérése a csapat munkájának, lelket önt a fiúkba...

Dr. **Nagy Zsolt** sápjelére a teljes Magyar Kupa-győztes Szolnok ellen a DVSC Kóródi — Csokai, B. Nagy — Orosz, Gere, Zilahi — Kristóf, Berecz, Szabó, Mester, Serfőző összehállításban kezdett. A debreceniek pompásan rohamoznak, az első 25 percben beszorítják Szolnokot. A 10. percben a kitűnően játszó Mester remekül teszi ki Szabót, akinek éles bombája védhetetlen gólt eredményez. 1:0. Tíz perccel később Mester keresztlábával futtatja Kristóft, aki kapura húz. Horváth kapus kifut eléje, Kristóf okosan betolja a labdát Szabónak és már 2:0. Szolnok is feljön, az üresen hagyott Szántó veszélyzetet kapufalóvással, majd Kolláth egyéni kitörése gólt hoz. 2:1. Korom remekül elfut és a sarokba céloz. 2:2. A DVSC az utolsó 10 percben ismét ura a mezőnynek és Szabó ragyogó kitörésével 3:2-re megnyeri a féldőt.

Szűnetben dr. **Génessy** műhelyfőnök meglátogatja az öltözőben a DVSC játékosokat. **Kántor Ferenc** és **Rédai**

K Ö Z G A Z D A S Á G

A mezőgazdasági bizottság a debreceni gazdák mentesítést kéri a ricinus termesztés alól

Debrecen és környékének éghajlata és talaja nem alkalmas ricinus termesztésére

A mezőgazdasági bizottság vasárnapi közgyűlésén Csáky János elnök előterjesztése alapján tárgyalták a Gazdasági Akadémia beadványát, mely arról szól, hogy miután a rendelet szerint a százholdon feüli birtokokos kötelesek ricinust termeszteni, de megfelelő maggal a Gazdasági Akadémia nem rendelkezik, mentseik fel e kötelezettség alól. Nagyon kevés olyan ricinus mag van, amelynek termése korai érlelődésű, már pedig a késői termésűek a mi vidékünkön nem sikerülnek.

Gulyás Antal gazdasági akadémiai igazgató szólt fel: Tavaly 18 holdon vetettünk ricinust. A homokterület nem alkalmas ricinus termelésre. Tavaly sok csapadék volt, a talaj erősen nitrogén-gazdag, így a növény erősen burjánzott. A fagyok is korán bekövetkeztek, de a ricinus akkor még mindig virágzott, utána semmi toktermés nem volt. Hiába tiltakoztam ellene, nem kaptam engedélyt, hogy tengerit vessék és ilyen módon 500 mássa tengeritől estem el. Rendelet van rá, hogy ha valamelyik község vagy város területe nem alkalmas ricinustermelésre, akkor a mezőgazdasági bizottság felterjesztést tehet a ricinustermelés megszüntetésére. Mivel a mi területünk nem alkalmas rá, kérje a bizottság, hogy engedjék meg napraforgó termesztését. A bizottság tehát intézzen felterjesztést a közzelátási miniszterhez és kérje, engedjék meg, hogy az Akadémia kísérletképpen két holdon termeljen igen korai ricinust, de a töb-

DEBRECZEN

9. OLDAL
1942. II. 10.

László intézők adnak tanácsokat és **Kristóf** helyén **Sidlikkel**, egyébként változatlan csapattal indul ki a DVSC. A II. féldőt a nehéz talajon kifulladás DVSC játékosok nem bírják tudóval és bár van a féldőnek jó 20 perces DVSC fölényes periódusa, a Szolnok jobb erőnlétével Laborc (2) és Kolláth (2) gójjával biztosan fordítja győzelemre az eredményt.

A DVSC biztatóan kezdett. Kóródi-nak volt bravurja, de a sérült Keskenyt nem tudta feledtetni, két gól a lelkén szárad. A háttvédpár még nincsen őszi formájában, hibájuk — főleg B. Nagynál —, hogy szélsőkről megelégedeznek. A fedezetsorban Gere még erősen idényeleji formában, me-reven játszott. Orosz is kissé még nehézkos, Zilahi kitűnően mozgott. A támadósorban a belső hármas már is kifogástalan, csupán Berecz lövőkészsége hiányos még. Sidlik nem szélső. Kristóf néhány szép elfutást csinált, biztatóan mozgott Serfőző is. A Szolnokban Szűcs, a válogatott középfedezet külön klasszis. Kitűnő volt Kolláth Kispéter, Horváth, Korom és Szántó is.

Kántor Ferenc MÁV fötiszt: Mező-vagyok elégedve a fiúk teljesítményével.

Móré János: Egészen jó kis csapat DVSC.

Nagy Zsolt kifogástalanul vezette a mérkőzést s jó segítői voltak **Kiss Ferenc** és **Páll Antal** partjelzők.

A jövő heti Magyar Kupa mérkőzések főpróbája volt vasárnap. Érdekesebb eredmények: Győri ETO—MÁVAG 7:2, Ferencváros—BSZKRT 9:3, Kispest—BVSC 6:2, WMFC—Salgótarjáni BTC 3:2, Újpest—UTE 11:2, Kolozsvári AC I—KAC II 9:3, Gamma—Vasas 8:0, Szeged—SZVSE 10:2.

DVSC—Kolozsvári AC Magyar Kupa mérkőzés lesz vasárnap Debrecenben. A DVSC előreláthatólag a Szolnok ellen első féldőben játszott csapatával áll ki és a vasárnap mutatott játék alapján, ha a héten feljavul a védelem és a fedezetsor is, győznek az NB I csapat ellen.

Az ökölvívó bajnokságban a BVSC csapata 11.5 arányban legyőzte a M. Pamut csapatát. A sorsolás már a második fordulóban összehozta a két nagy rivális, az FTC és BSZKRT csapatát. Kettőjük küzdelméből ezúttal a BSZKRT került ki győztesként 11:5 arányban.

bi „ricinus területen” inkább napraforgót és tengerit termelhesünk.

Mike János: Ez a vidék nem alkalmas olajos magvak termesztésére. A mezőgazdasági bizottság általánosságban tegyen előterjesztést a Kamara útján a közzelátásiügyi miniszterhez, hogy mentsen fel bennünket az olajos magvak termesztésének kötelezettsége alól. A lenmagtermesztés sem sikerült, a ricinus termesztés rendkívül sok munkával jár.

Vitéz Kovássy Lajos gazdasági főfelügyelő: Több mint 200 holdon termesztettek itt a gazdák ricinust. Az eredmény majdnem semmi. Legtöbb esetben egyáltalában semmit, vagy csak néhány kiló termést kaptak. Hozzájárult ehhez az általános rossz időjárás is. A ricinus sok melegét, napfényt és kevés csapadékot igényel. Az előterjesztést ezért teljes mértékben elfogadom. A lenmagra és napraforgóra ugyanezt nem mondhatom. A gazdák nemzetgazdasági érdeket szolgálnak, ha napraforgót és lenmagot termelnek.

Dr. Veress Géza főjegyző: A kormány fontos indokai vannak arra, hogy olajos magvaka termelteszen. Nem közömbös, hogy több száz hold föld kiesik-e a termelési eredményekből a sikertelen kísérletek miatt. Tehát csak a ricinus termesztési kényszer alól kérjük a felmentést. A lenmag némely esztendőben igen jól fizetett.

Kertész László: Engedjék meg a gaz-

DEBRECZEN

10. OLDAL
1932. II. 10.

dáknak, hogy a ricinus helyett akármi-lyen más olajos növényeket, természet-tessenek.

Szekér Kálmán: Inkább lent és nap-raforgót termeljenek a debreceni gaz-dák tetszésük szerint, ahol amire a ta-laj jobban alkalmas.

Polgár Miklós: Nagyon fontos az is, hogy idejében mondják meg, a termelt olajos magvakat hol és ki veszi át? A tájékoztatás a gazdák törekvéseit megakasztja.

A mezőgazdasági bizottság elfogadta a Gazdasági Akadémia előterjesztését és kéri a kormányt, engedje meg kender, napraforgó vagy más alkalmas olajos növény termesztését.

Sürgetik a mezőgazdasági- és ipari árak összhangba hozatalát

Régi gazdaproblémát tárgyalt vasárnap a városi mezőgazdasági bizottság közgyűlése. Polgár Miklós terjesztette elő azt az indítványt, hogy sürgessék meg a kamara útján az intéz-kedést arra, hogy az ipari munkások bérért és a mezőgazdasági termények, valamint az iparcikkek árát hozzák egymással összhangba. Az iparcikkek árai — mondta — 50—200 százalékal emelkedtek, ezzel szemben a terményárak némelyike csak 13 százalékkal emelkedhetett. Ha a mezőgaz-dasági munkás bérért és a termény árát nem lehet emelni, akkor az ipari munkások bérért és az iparcikkek árát is szállítsák le. A nyersböréért 78 fillért kapunk, ezzel szemben egy pár csiz-máért 76 pengőt fizetünk.

Kállay Sándor: Lehetetlen a mai munkabérből — melyet 1940-ben álla-

pítottak meg — 60 pengőt fizetnünk egy pár csizmáért. Az ipari munkások munkabére 30 százalékkal emelkedett a mezőgazdasági munkások bérért azonban rögzítették és a minimális munkabér maximális bér lett. A mező-gazdasági munkásoknál hiányoznak a szociális intézkedések. Ez az oka annak, hogy a mezőgazdasági munkás igyekszik menekülni az iparhoz vagy kereskedelemez a mai foglalkozásá-ez pedig nemzetgazdasági okokból nem kívánatos helyzet.

Csáky János: Az Országos Gazda-kamara már intézett felterjesztést a kormányhoz az ipari cikkek és mező-gazdasági termények árának összhang-bahozásának érdekében. A gazdák azonban nem a minimális munkabér-t fizetik munkásaiknak, hanem a régi háromszorosát.

A bizottság úgy határozott, hogy a megfelelő rendelkezések kiadását a kamara útján megsürgeti.

Vetőmagot kérnek a debreceni gazdák

A városi mezőgazdasági bizottság vasárnapi közgyűlésén Polgár Mik-lós előadta, hogy többen vannak gaz-dák, akiket vízkár sújtott és nincs vetőmag tengeriük. Az akció révén csak a 20 holdon aluliak kaptak vető-magot. Nem kívánják a középbirto-kosok, hogy kedvezményes áron ad-janak magot, akár rendes áron is szívesen átveszik, de hiába van rá pénzük, nincs vásárlási engedélyük. A debreceni határban a tengeri vető-magnak 40 százaléka hiányzik.

A bizottság sürgős megkeresést in-téz illetékes helyre a segítség érdeké-ben.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Jánosy magánnyomo-zó, Virág u. 21. Tel.: 23-78. Több évtizedes gyakorlattal megfigyélést és nyomozást bizal-masan és előnyösen vállal. 1291 3. 10
Gálosy legrégebbi ma-gán nyomozó megfigyélés-el, nyomozásai disz-kretek, eredményesek. Zöldfa u. 3. T.: 28-72. 918 2. 15

LEVELEZÉS

2 Hűeres váltópénz egypengős tekeresek-ben a kiadóhivatal pénztárában kapható. 1209 vv.

„Ezüstharang” bármely nap általam adott hely-lyen, jellel és időben. 1484

Édesem, szerdán pén-teken 9—11 várlak, fel-tétlen jöjj! Pacsirta. 1494

ALKALMAZÁST nyér férfi

Házmeztért azonnalra felveszek, biztosítékkal előnyben. Arany János 29. 1193

Fodrásztanulót, fiút vagy leányt, felvesz Bíró, Deák Ferenc 26. 1512

Büklizni tudó kifutó pékségbe felvétetik. Kis-hegyesi-út 8. 1510

Lapkézbőlőket — le-hetőleg kerékpárral — azonnal felvesz Hírlap-iroda, Teleki 94. 1497

Úri fodrászsegédet — azonnal felvesz Fenyő-siné Bádógos 1. 1505

Egy fodrászsegéd felvé-tetik. Hadházi 15. 1496

Árúkihordó sóraktárba felvétetik. Wesselényi 25. 1479

Férfi fodrászsegéd — lehetőleg fiatal — fel-vétetik. Tolnay, Csapó 65. 142

Kifutófiút felveszek 16 évesig. Cím a kiadóban. 1487

Úriszabóságba ügyes kézimunkást felveszek. Tóth, Csapó 12. 1481

Vízvezeték-szerelő segé-det állandó munkára, lanoncot fizetéssel fel-vesz Nagy Béla, Árpád-tér 38. 1473

ALKALMAZÁST keres férfi

Ipari és kereskedelmi vállalatnál eltöltött 10 éves irodal gyakorlattal rendelkező 33 éves, ke-resztény, nős, jelenleg nem katonaköteles, ke-reskedelmi osztályt ön-állóan vezető tisztviselő, hasonló minőségben el-helyezkedést keres. Meg-keresések „Önálló mun-kaerő” jellegére a kiadó-hivatalba kéretnek. 1237

1000 (ezer) pengő juta-lom annak, aki Debre-cenben vagy környékén 4 középiskolával állás-ba helyez. Cím kiadó-ban. 1470

ALKALMAZÁST nyér nő

Tanuló- és segédleányt felveszek női divatszä-lonba, Varga 1. Üzlet-helyiségben. 1491

Foglalkozást nyér intel-ligens, főleg házias leány koszt nélkül. — Batthyány 16. Kerész-t-épület. 1488

Gyakorlott kiszolgáló-leány felvétetik. Péter-fia 4. Cukrárszda, 1478

Fiatal párt idős anyjával betegápolásra ke-ressek, lakást adok jószá-g-tartással. Nyilas-telep, Béke 32. 1471

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Jobbmegjelenésű idő-sebb volt üzletasszony megbízható jól főz, el-vállal bármiféle bizalmi állást vagy kisebb ház-vezetést, magánosnál, 15-re Zomboryné, Hat-van-u. 16. 1285

Bejárónőt — azonnalra felveszek. Vörösmarty 19. Utcai lakás. 1506

Mindenest, bentlakót vagy bejárót központi fűtéses lakásba azon-nalra keresek. Werbő-czy 2. III. 1. Lukács. 1504

Bejárónőt reggeli órák-ra azonnal felveszek. Arany János 42. 1499

Perfekt mindenest főző-nő csakis jó bizonyít-vánnyal felvétetik. — Vass, Bethlen 42. 140

Egy középkorú leány mindenestnek vidékre kerestetik. Jelenkezni Mester 32. délelőtt 10—1-ig özv. Szakácsynénál. 1489

Megbízható főző min-denest felvesz azonnal Takács Tiborné, Kos-suth 3. 1486

Középkorú, önállóan főző szakácsnő vidékre, mindenest főzőnő hely-ben felvétetik. Monti ezredes 13. 1485

Bejárónőt felvétetik pár órára. Hajnal-utcai bér-ház A lépcső 3. 1483

AJÁNLAT

Koresolya 5 pengőtől villanykörteszere 30 fil-ler, gramofonlemez, csere, dísz tárgyak. — Bíró, Hunyadi 22. 309 3. 24

Egyenruhák eladók Tegdesné, Kálvin tér 19. Egyenruhák eladá-sát megőzősüsből vállas-lom, 1093 5. 4

Ponásra alkalmatlan angoraszőrből női és férfi kalapot készit Kalapipar, Széchenyi 7. 901 6. 30

Órajavítást vállalok s ócska órákat veszek. Schiffmann, Vendég u. 7. Kiszállomásnál. 1942 11. 3

Csipkefüggönyöket, val-lódi klópli anyagot, 450—300 szélesben, csipke-anyagokat, Rothermere u. 36. kerestépület. 616 4. 29

Legolcsóbban fest, tisztít, Weisz, Arany János ucca 29. sz. 1941 vv

Varrógépet veszek, el-adok, cserélek, kölcsön-zök. Javítást jótállással vállalok. Hívásra jövök. Csapó 101. 286 4. 25

Cippzárakat, gramofon-akat, varrógépeket, se-gédmotorokat szaksze-rűen javít Király, Royal épület. Vétel, eladás, csere. 1482

Angoragyapjúfonást, kikészítést, tanítást vál-lalok. Rokka alkalmi árban kapható. Magoss György-tér 28. 1480

KERESLET

Fogaranyat, ékszert, ezüstöt legmagasabb ár-ban veszek. Fránki, Piac 56. 1779 4. 15

Ellőrt szódásüvegek ólomfejt minden mennyiségben — veszünk. Debreczen kiadóhiva-tala. 596 vv.

Zölden száradt elsőosz-jályú szép leveles lucer-nát keresek megvételre. Cím a kiadóban vagy 27-89 telefonszámon tudható meg. 618 vv.

Aranyat, ezüstöt, brill-liánt magas áron vesz Pollák Endre éksze-rész. Hatvan 2. 1869 3. 20

Szólót munkára, 4—5 holdat, keresek. Varga Imre, Haláp 50. 1464

Veszünk hordóskáposz-tát, aprót és fejest ve-gyesen. Deutsch Albert és Fia Hatvan-utca sa-rok. 1467

ELELMISZER, ITAL

Válogatott fajalma nagyban és kicsinyben 1 pengőtől kapható Hatvan 41. 647 3. 1

Uradalmi fajalma nagy-ban és kicsinyben egész nap kapható. Széchenyi 22. 717 3. 1

OKTATÁS

Naményi gyorsíró, gép-íróiskolában kezdő tan-folyam bármikor meg-kezdhető. Vasúti ked-vezmény Batthyány 1. 878 4. 4

Simal gyors- és gépről-iskolában febr 1-én új tanfolyam kezdődik. — Piac 73. Államvizsga. 1311 2. 11

RÁDIÓ

2+1 lámpás rádió ol-csón eladó. Novák, Cso-konai 34. 1461

HANGSZER

Béshen képesített zong-orangoló lelkiismer-etes munkát végez. Ehenstein Piac 59. '802 2. 25

Egy jó Porkorny gyárt-mányú zongora eladó. Értekezni Kossuth 12—14. I. emelet. 1501

BÚTOR

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vá-sárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútortüzetem-ben. Piac 71. 269 3 25

Modern háló, ebédlő konyhaberendezés, — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútortüzetem-ben. Jó minőség. Elő-nyös árak. Hunyadi 2. 1106 5. 4

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Belvárosban, közel a piachoz, modern üzlet-helyiség átadó. „Kedd” jellegre kiadóba. 1468

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Kétszobás minden ké-nyelemmel ellátott komfortos kerti lakáso-mat elcserélném 3 vagy 4 szobás hasonló kerti lakással. Cím a kiadó-ban. Telefon 27-89. 1048 vv.

Két különbejáratú utcai parkettes szoba kiadó garzon embernek vagy irodának. Bethlen 38. 1474

Eleserélném két szoba, előszoba, konyha, fűl-hető mosdó, WC-és la-kásomat egy szoba, elő-szoba, konyhás lakás-sal csendet szerető há-zaspárral. Ajánlatokat „Villamos mentén van” jellegével a kiadóba. 1465

LAKÁST KERES

Három, esetleg négy-szobás kertségben lévő komfortos lakást ke-ressek május elsejére. Cím jelentkezik a 17—52-ös telefonszámon. 1047 vv.

2—3 szobás mellékhelelyi-séges uccal csendes lak-kást keres belvárosban májusra két középkorú nyugdíjas özvegy úriasz-zony. Címet a kiadóba kérek „Pontos”-ra. 1236

Kertségi 2—3 szobás összkomfortos lakást keresek Széchenyi vagy Miklós-utcai részen. — esetleg cserébe hasonló központi lakásomért. — Cím kiadóban. 1500

BÚTOROZOTT SZOBA

Központon levő kü-lönbejáratú, szeparált, csinosan bútorozott szo-bát keresek 15-re. — „Igazgató” jellegére a kiadóba. 1498

Különbejáratú bútoro-zott szoba azonnal ki-adó. Csapó 18. II. em. 2. ajtó. 1477

ELVESZETT

Foxi kis kutya talált-tott, tulajdonosa átve-heti Kishegyesiúti tra-fikban. 1503

VEGYES

Elaggott urat, üríntöt végkielégítéssel elvállaj nyugdíjas nő. Cím a ki-adóban. 1502

Grafolóvuszó minden egyén kézírásából biz-tos analízist nyújt. Szé-chenyi 43. 1466

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Eladó 16—18 éves fiú lengyel télikabát. Var-ga 34. 1469

Eladó modern frakk-öltöny olcsón. Blau sza-bó. Arany János 3. 1492

Világoskék brokát este-lyi és szürke gyapjú-kosztüm eladó. Iparka-mara, házfelügyelőnél. 141

Használt 42-es tisztii csizma eladó. Ferenc József-út 61. III. em. 1. ajtó. 1472

INGÓSÁG ELADÁS

Többféle motorkerék-pár alkatrész, jutányo-san eladó. Nagyváthy Kossuth u. 29. 1937 vv

Egy jókarban levő üst-báz eladó. Veres 23. III. ajtó. 1476

Eladó szalonasztalok, ruganyos matrac, pap-lan, láda. Kötődében, Hangya bérház. 1509

GAZD. ESZKÖZÖK

Ékek, boronák, loka-pák, mérlegek, alkatré-szek nagy választék-ban. Szécsi, Hatvan 61. 1105 5. 4

3 pár komplett igás használt szerszám el-adó. Hatvan 25. 1508

Marabu keltetőgép, cse-repkályha eladó. Haj-nal-utcai bérház A) lép-cső I. em. 5. 1513

Eladó jókarban levő bőrfedeles kocsi. Mik-lós 45. 1493

GAZD. TERMÉNYEK

Vető rózsza burgonya, tizenöt mázsa, eladó, — esetleg sertésnek is. — Megtekintés csak 10 órától. Hatvan 25. 1507

ELADÓ HÁZ

Eladó Csokonai-u. 23. szám a'atti négylakásos sarokház üzlethelyiség-gel. Értekezni ugyanott Grosz Józsefnél. 1171

Nagyjövendelmű sarok-ház eladó. Miklós 22. Értekezni Baltázár 8. 1511

Gyöngyvirág-utca 14. számú ház eladó. 1495

Biztos fizetőnek fel-csúszással azonnal be-költözhető adómentes szoba, konyha értékes helyen haterézért, ki-sebb háromszerezt el-adó. Cím kiadóban. 1475

ELADÓ FÖLD

Elepen 45 kat. hold föld eladó érdeklődni lehet Jókai u. 3., Dienesné. 1289

ELADÓ ÁLLATOK

Vásárlott malacok 8 hetesek eladók. Hon-védtemető 6. 1163 vv.

Bejelentés a PÁLYI JÓZSEF ÉS SZÖRÉNYI GYULA Ipari és kereskedelmi vállalatokról
A vállalatok nevei és a vezetői adatai a következőkben találhatók meg a Pályi József és Szörényi Gyula Ipari és kereskedelmi vállalatokról szóló tájékoztatóban.